

REŠETO

Iz skupščine občine

OD: v okvirih resolucije

Dne 1. in 2. julija 1986 so se sestali vsi trije zbori skupščine občine Ribnica na tretjem zasedanju. Pred vročimi počitnicami je bila »vroča« zvečine tudi tematika, ki so jo delegati obravnavali, čeprav vsaj ob najbolj vročih temah niti ni bilo veliko razprav.

Osrednja točka dnevnih redov sej zborov je bila izvajanje resolucije v tem letu na področju osebnih dohodkov. O tem so delegati delno spregovorili že na majski seji, ko je bila podana prva infor-

macija, iz nje pa je izhajalo, da večina delovnih kolektivov v tem letu preokračuje z resolucijo (in dohodkom) opredeljene okvire rasti osebnih dohodkov. (Dalje na 2., 3. in 4. strani)

RIBNIČANI NA KONGRESU — Desetega kongresa zveze komunistov Slovenije sredi aprila v Ljubljani so se udeležili štirje delegati iz Ribnice in sicer Nada Blatnik, Rado Sever, Janez Ravnikar in Mateja Železnik. Vsi štirje so imeli pripravljene diskusije, delegata Sever in Ravnikar sta ju tudi prebrala in bila s svojima prispevkoma deležna dokajšnje pozornosti. Na 13. kongresu ZK Jugoslavije konec junija v Beogradu pa je kot delegat iz Ribnice sodeloval Zdravko Mikulič, delavec v TOZD Jelenov žleb. O prispevku ribniških delegatov na 10. kongresu ZKS pišemo posebej na eni notranjih strani. Na fotografiji: Janez Ravnikar, kmet iz Loškega potoka, govori na 10. kongresu ZK Slovenije.

Zdaj je vse jasno

Živimo v času in razmerah, ki so dovolj zapletene in za prihodnost nič kaj spodbudne. Negativna gospodarska gibanja iz preteklega obdobja se nadaljujejo tudi v sedanjem, novem srednjeročju. Dovolj pogumno smo sicer načrtovali ta srednjeročni plan, naš razvoj do 1990, prepričani, da nam bo uspelo odstraniti vse tisto, kar negativno vpliva na razvoj družbe in njenega gospodarstva. V pripravah na letošnje volitve in kongrese družbenopolitičnih organizacij smo se opozarjali na mnoga navzkrižja in nesoglasja v družbi, na samih kongresih o vrsti najhujših problemov tudi dovolj kritično spregovorili. Blizu štirideset kongresov in konferenc družbenopolitičnih organizacij v pokrajinah, republikah in federaciji se je zvrstilo v zadnjih treh mesecih. Nekaj deset tisoč delegatov mladine, borcev, sindikalnih organizacij in organizacij zveze komunistov je sodelovalo pri tem, še pred tem, v pripravah na kongrese, je sodelovala t. i. »baza« z mnogimi razpravami okrog kongresnih dokumentov, njihove sklepe bomo še lep čas obravnavali na mnogih nivojih in v vseh sredinah. Ploskali smo referatom, ploskali govorom, se zmrdovali nad posameznimi nastopi, vsi pa ves čas pričakovali čudežne rešitve vseh žgočih problemov...

Težave in problemi so znani, vse okrog stanja in tudi prihodnjega razvoja je jasno. Ugotovili smo, da imamo inflacijo, da cene nebrzdano divjajo, da življenjski standard pada, da se realni osebni dohodki že nekaj let zmanjšujejo, da se otepmo za dolgovi in vračanjem anuitet, da marsikje stroji stojijo zaradi pomanjkanja repromateriala ali prepolnih skladišč, da se nam marsikaj preprosto ne izplača več, da premalo delamo in da bi radi še manj, da odgovornosti skoro več ne poznamo ali pa se skrivamo za splošno, skupno odgovornostjo... Marsikaj tega smo vedeli že doslej. Nekatere osnovne probleme v naših družbenih in ekonomskih odnosih poznamo že dolga leta, od znanega Titovega govora leta 1962 v Splitu preko številnih kongresov, iz časov neuspele gospodarske reforme 1965 vse do danes. Čas je, da začnemo vse znano in jasno tudi uresničevati in tisto, kar lahko sami storimo, tudi naredimo. Po letošnjih kongresih so stvari, recimo, kristalno jasne. Z zaklinjanjem, da ne bomo skrenili z začrtane poti, ne bomo dosegli vsega, začrtano pot je treba še podaljšati, utrditi, od besed preiti v dejanja, več delati, tudi bolje, uporabiti kar največ lastnega znanja, izkoristiti naravne danosti, tudi veliko pripravljenost ljudi. Tisto, kar je rečeno, naj bo tudi storjeno...

kov. Takoj v maju in juniju je stekla usrezna aktivnost, v kateri so sodelovali izvršni svet, sindikat in družbeni pravobranilec samoupravljanja, kolektivi, ki so bili označeni kot »kršilci«, pa so bili opozorjeni na nesorazmerja med rastjo dohodka in osebnih dohodkov. V prihodnjem obdobju bodo gotovo dokaj neugodno vplivali na naše gospodarstvo tudi ukrepi zveznega izvršnega sveta in v drugem polletju lahko pričakujemo precej težav in problemov na področju skupne in splošne porabe.

Poročilo o tej točki dnevnega rada skupščine v nadaljevanju objavljamo v celoti.

Zanimivo je bilo tudi poročilo o uresničevanju družbenega dogovora o kadrovske politiki v občini, katerega najpomembnejše dele tudi objavljamo na posebni strani. Poudariti velja, da še vedno vse premalo skrbno uresničujemo določila družbenega dogovora o kadrovske politiki in če zdaj nimamo posebno velikih problemov, se nam zaradi tega lahko v prihodnje stvari dokaj zapletejo.

Skupščina je med drugim obravnavala še vrsto poročil iz področja vzgoje in izobraževanja, inšpekcijskih dejavnosti, sodnika za prekrške, postaje milice, sklada za intervencije v kmetijstvu ter sprejela ugotovitveni sklep o sprejemu samoupravnega sporazuma o združevanju

sredstev za širitve vzgojnovarstvenih kapacitet, obnovo in vzdrževanje izobraževalnih, kulturnih in telesnokulturnih objektov. V zboru krajevnih skupnosti in zboru združenega dela pa je gotovo bila vroča razprava okrog sprejemanja odloka o prenehanju lastninske pravice na območju noveliranega zazidalnega načrta Mlaka.

O tem odloku je bila živahna razprava že na družbenopolitičnem zboru, ki sicer niti ni kompetenten za sprejem odloka. Na ostalih dveh zborih, ki tak odlok sprejemata, pa je bila razprava še bolj živahna. Kresala so se mnenja za in proti odloku, saj je večina prizadetih razpravljalcev spregovorila najprej z vidika lastne »ogroženosti«. Zanimivo je bilo ob tem tudi delegatsko vprašanje, kdaj bodo v Ribnici na voljo nove gradbene parcele za zasebno stanovanjsko gradnjo, predvsem na območju Lepovč. Malce zloben odgovor bi se lahko glasil, da brez takšnega odloka še lep čas ne. No, zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela sta odlok na koncu vendarle obravnavala le kot osnutek, kar pomeni, da bomo o njem v delegatskih vrstah še govorili v jesenskem času. Do tedaj pa bo morda tudi že bolj razumljivo, da z odlokom nihče nikomur nič ne jemlje, vsaj z zazidalnem načrtom zarisanih površin ne in da gre le za pravilnejše razumevanje pojmov lastnina in pravica uporabe. Skupščina je

sprejela tudi družbeni dogovor z odlokom o priznavalninah borcem NOV.

Kaj pravi resolucija?

Resolucija o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990 v letu 1986 opredeljuje v 7. točki V. poglavja naslednjo politiko osebnih dohodkov:

»Z učinkovitejšim poslovanjem, zlasti s smotnejšim gospodarjenjem z družbenimi sredstvi, z zmanjševanjem deleža materialnih stroškov ter boljšim delom v vsaki organizaciji združenega dela, bomo v letu 1986 ustvarjali osnove za ohranjanje realne ravni osebnih dohodkov, dosežene v letu 1985.

Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v posamezni organizaciji združenega dela se bodo oblikovala glede na uspešnost gospodarjenja ter glede na učinkovitost gospodarjenja s sredstvi. V posamezni organizaciji združenega dela bodo uspešnost in učinkovitost gospodarjenja primerjali v primerjalni skupini, t. j. s skupino po samoupravnih sporazumih dejavnosti, z enako ali sorodno dejavnostjo ter z rezultati celotnega gospodarstva.

Uspešnost gospodarjenja bodo v organizacijah združenega dela ugotavljali za obdobje, za katerega se razporeja dohodek, z dohodkom na delavca, dohodkom na povprečno uporabljena poslovna sredstva, z obsegom proizvodnje, z delovno storilnostjo in z deležem materialnih stroškov v celotnem prihodu.

Za ugotavljanje učinkovitosti gospodarjenja s sredstvi bodo delavci v 1986. letu primerjali povprečno stopnjo akumulacijske sposobnosti svoje organizacije združenega dela v preteklih treh letih s povprečno stopnjo akumulacijske sposobnosti v enaki ali sorodni dejavnosti ter v gospodarstvu SR Slovenije v enakem obdobju.

Delavci v organizacijah združenega dela, ki so dosegale nižjo stopnjo akumulacijske sposobnosti od povprečja slovenskega gospodarstva, bodo pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v 1986. letu zagotovili zmanjšanje odstopanja svoje stopnje akumulacijske sposobnosti od povprečja slovenskega gospodarstva.

Delavci v organizacijah združenega dela bodo v letu 1986 dosegali najmanj delež akumulacije v dohodu, kot so ga dosegli v 1985. letu.

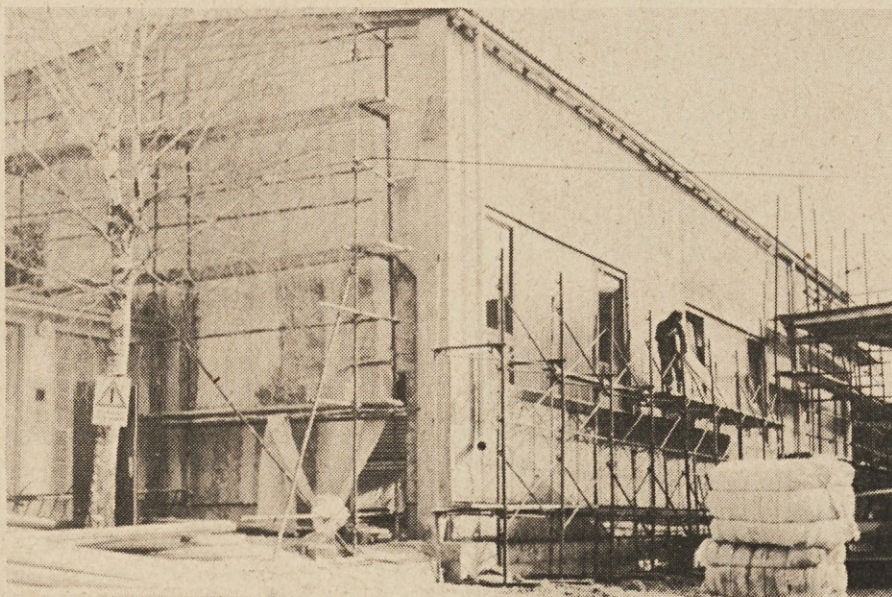
Ob upoštevanju zgornjih usmeritev bodo delavci v organizacijah združenega dela pri razporejanju dohodka in oblikovanju sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev upoštevali še naslednje:

— v nadpovprečno uspešnih organizacijah s podpovprečno stopnjo akumulacijske sposobnosti ter nadpovprečno ravnijo sredstev za osebne dohodke in skupno porabo na delavca bodo dosegli povprečno stopnjo oziroma zmanjšali odstopanje svoje stopnje. Akumulacijsko stopnjo bodo izboljševali toliko časa, dokler ne bodo uskladili ravni sredstev za osebne dohodke in skupno porabo na delavca s povprečjem primerjalne skupine.

— V nadpovprečno uspešnih organizacijah združenega dela z nadpovprečno stopnjo akumulacijske sposobnosti bodo svojo stopnjo akumulacijske sposobnosti iz 1985. leta še naprej izboljševali. V teh organizacijah naj pri razporejanju dohodka v 1986. letu zagotovijo tudi nadpovprečno raven sredstev za osebne dohodke in skupno porabo na delavca.

— V povprečno uspešnih organizacijah združenega dela s podpovprečno stopnjo akumulacijske sposobnosti lahko ohranijo nižjo stopnjo akumulacijske sposobnosti v primerjavi s primerjalno skupino, če imajo hkrati tudi sorazmerno nižjo raven sredstev za osebne dohodke in skupno porabo na delavca. V primeru, da so delavci v preteklem obračunskem obdobju imeli za

V Suknu investirajo

— V tozdu Sukna v Jurjevici imajo dovolj naročil in jim občasno celo primanjkuje delavcev. Vsaj deset bi jih rabili. Naročil imajo dovolj za domače in tudi tuje kupce — Kanado, ZRN itd. Letos poleti tozd praznuje tudi 25-letnico obstoja. Tak čas v letu 1961 je bil namreč v nekdanjem združnem domu v Jurjevici odprt skromen tekstilni obrat Sukna iz Zapuž na Gorenjskem. Danes je to dobro opremljen tozd z jasnim razvojnim in proizvodnim programom. Lani in letos so izvajali precejšnje investicije, nad štirideset starih milijard dinarjev za barvarno, novo predilno linijo in druge stroje. Predvidoma naj bi bila investicijska zaključena do konca junija ali nekaj kasneje, vsekakor za letošnje petindvajsetletnico. Hkrati urejajo tudi čistilno napravo, ki je nujno potrebna.

več kot 10% nižjo raven sredstev za osebne dohodka in skupno porabo na delavca v primerjavi z ravnijo v primerjalni skupini, lahko povečajo raven teh sredstev, če predhodno preverijo vzroke slabega poslovanja in slabih rezultatov ter v sodelovanju z organom družbenopolitične skupnosti in občinskimi sindikalnim svetom sprejmejo ukrepe za izboljšanje svojega poslovanja in rezultatov.

Ne glede na usmeritve iz prejšnjega odstavka lahko delavci:

— povečajo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo, če zmanjšajo delež materialnih stroškov v celotnem prihodu. Rast teh sredstev je lahko največ sorazmerna z rastjo dohodka, doseženo z zmanjšanjem materialnih stroškov,

— v organizacijah združenega dela — pretežnih izvoznih na konvertibilno področje — ohranijo enak delež sredstev za osebne dohodka in skupno porabo v dohodku, če ne poslujejo z izgubo

V organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih s področja negospodarstva bodo sredstva za osebne dohodke odvisna od družbene produktivnosti dela in rasti dohodka v gospodarstvu, od uresničevanja politike zaposlovanja na teh področjih, od izpolnjevanja dogovorjenega programa dela ter od racionalnosti poslovanja. Na podlagi posebnih programov, ki jih bodo sprejele ustrezne organizacije in skupnostim bomo nadaljevali z usklajevanjem ravnih osebnih dohodkov delavcev na teh podr-

Skupščina občine Ribnica je imenovala Odbor za spremljanje samoupravnega sporazuma o dodatnem združevanju sredstev za širitev vzgojnovarstvenih kapacitet, obnovo in vzdrževanje izobraževalnih, kulturnih in telesnokulturnih objektov v občini Ribnica:

1. Šuletič Andreja, Kolodvorska 6 — predstavnik SIS za izobraževanje
2. Češarek Nina, Urbanova 16 — predstavnik SIS za otroško varstvo
3. Kljun Stane, Goriča vas 38 a — predstavnik SIS za kulturo
4. Bregar Uroš, Trg V. Vlahoviča 9 — predstavnik SIS za telesno kulturo
5. Mihelič Janez, Zavoda 18, Sodražica — predstavnik IS
6. Oražem Breda, Kolodvorska 11 — delegat ZZD
7. Šobar Pavel, Nemška vas 58 — delegat ZZD

Zanimivo o kadrih

Na zadnji seji skupščine občine je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o uresničevanju družbenega dogovora o kadrovske politiki v občini. Splošna ugotovitev je, da še vedno ne uspevamo v celoti izvajati določil dogovora o kadrovske politiki in da prav na tem področju še močno šepamo. To pa kljub temu, da se vse načrtovanje našega razvoja začne in konča prav pri kadrih.

Planiranje kadrovske potreb in razvoja kadrov bi morala biti osnova vsakega planiranja v slehernem okolju. Samo v desetih organizacijah in skupnostih imajo razvojni načrti tudi ustrezne plane kadrov. To so predvsem večje organizacije, v manjših pa kadrovske planov niti ne izdelujejo.

Še nekaj pomembnejših podatkov o področju štipendiranja, izobrazbeni strukturi in gibanju zaposlovanja v občini do konca lanskega leta:

Štipendije

V šolskem letu 85/86 sprejema kadrovske štipendije 76,3% štipendistov, to je 383 dijakov in študentov. Novo razpisanih štipendij je bilo 276, od tega je ostalo nepodeljenih 152 štipendij, največ v DO INLES kar 127, predvsem v lesarski usmeritvi, pa tudi elektro, kovinarski ter prometu in zvezah. V šolskem letu 1985/86 prejema pri Skupnosti za zaposlovanje štipendije iz združenih sredstev 119 štipendistov, 82 štipendistov prejema razlike h kadrovske štipendijam.

Struktura štipendistov iz združenih sredstev je naslednja: pedagoška akademija 10, elektro fakulteta 1, višja šola za zdravstvene delavce 2, višja upravna šola 1, biotehnična fakulteta 8, FSPN-sociologija 1, FSPN- novinarstvo 1, likovna akademija 1, medicinska fakulteta 1, filozofska fakulteta 3, strojna fakulteta 1, FNT-tekstilna tehnologija 1, srednja pedagoška šola 5, srednja zdravstvena šola 9, srednja kemijska šola 10, SSTUD-družboslovje 13, srednja naravoslovna šola 6, srednja upravno administrativna šola 10, srednja šola za trgovinsko dejavnost 5, srednja šola za farmacijo in zdravstvo 4, srednja agroživilska 2, SSTUD-tekstilni tehnik 1, srednja vzgojiteljska šola 2, srednja šola za gostinstvo in turizem 1, ekonomska srednja šola 2, PTT srednješolski center 2, SSTUD-kovinarstvo in strojništvo 2, srednja šola za osebne storitve 3, SSTUD-tekstilni konfektionar 10, srednja šola tiska in papirja 1, srednja šola za oblikovanje 1, srednja kmetijska šola 1, srednja kmetijska živilska šola 2.

Iz strukture štipendistov lahko ugotovimo, da se bodo določeni profili zelo težko zaposlili in bodo predstavljali temelj strukturne brezposelnosti tudi v bodoče.

Struktura zaposlenih

Decembra 1985 je bilo na območju občine Ribnica zaposlenih v družbenem sektorju 4103 delavcev z naslednjo izobrazbeno strukturo: 53,8% delavcev je nekvalificiranih, polkvalificiranih in z nižjo izobrazbo, 38,6% delavcev ima srednjo izobrazbo in poklicne profile, z višjo in visoko izobrazbo je le 7,6% delavcev.

Premalo pozornosti posvečajo OZD in skupnosti izobraževanju in izpopolnjevanju delavcev. V letu 1985 se je izobraževalo ob delu 59

delavcev za dosego naslednjih stopenj zahtevnosti: III. — 1 delavec, IV. — 3 delavci, V. — 13 delavcev, VII. 17 delavcev, VIII. — 11 delavcev.

V raznih oblikah izobraževanja oziroma usposabljanja se je izobraževalo: na seminarjih 480 delavcev, na tečajih 219 delavcev, na aktivnih 7 delavcev in na posvetih 11 delavcev.

Na moremo biti zadovoljni, da le v približno polovici organizacij in skupnosti izdelujejo letne plane izobraževanja, to je predvsem v organizacijah, ki imajo organizirano kadrovske službo.

Zaposlovanje

Po podatkih Skupnosti za zaposlovanje je bilo ob koncu decembra 1985 na območju občine Ribnica zaposlenih 4176 delavcev, kar je za 2,5% več (103 delavcev) kot v decembru 1984. V družbenem sektorju je bilo zaposlenih 4017 delavcev oziroma 2,8% več (111 delavcev) od tega v gospodarstvu 3617, kar predstavlja 3,1% povečanje (110 delavcev) in negospodarstvu 400 delavcev, kar predstavlja 0,25% povečanje (1 delavec).

V zasebnem sektorju je bilo zaposlenih 159 delavcev, kar predstavlja 4,8% zmanjševanje (8 delavcev) glede na december 1984. Primerjava poprečnega števila zaposlenih v letu 1985 z letom 1984 kaže povečanje števila zaposlenih za 3,7%, od tega v družbenem sektorju 4%, v zasebnem sektorju pa zmanjšanje za 2,5%.

Stopnja relativne brezposelnosti (odnos med številom zaposlenih in številom brezposelnih) znaša 1,68%, kar je nad poprečjem občin ljubljanske regije.

V letu 1985 je bilo zaposlenih v DO, TOZD in skupnostih na območju občine Ribnica 114 pripravnikov, od tega kar 92 za določen čas. V večini primerov pripravniki po končani pripravniški dobi sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas.

Na dan 31. 12. 1985 je bilo pri Skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 68 iskalcev zaposlitve, od tega 39 žensk ali 57,4%, mlajših od 26 let je 32 iskalcev ali 47%, težje zaposljivih iskalcev je 35 ali 51,5%, 17 delavcev išče prvo zaposlitev.

Na dan 31. 12. 1984 je bilo pri Skupnosti prijavljenih 92 iskalcev zaposlitve, od tega 60,9% žensk, 40 iskalcev ali 43,5% starih do 26 let. Prvo zaposlitev je iskalo 28 delavcev.

Nov komandir milice

Konec maja se je po šestih letih in pol poslovil od Ribnice komandir postaje milice Pavle Bizjak, za novega komandirja pa je bil imenovan Slavko MAJERIČ.

Novi komandir je bil rojen 23. maja 1959 v Trzinu, v Ribnici pa je deset let. Tu je našel tudi ženo in si ustvaril dom. Zadnje čase je delal v Ljubljani, se ob delu šolal in končal višjo pravno šolo, zdaj pa je v tretjem letniku pravne fakultete.

Pavle Bizjak, prejšnji komandir, ki je odšel (tokrat res po lastni želji) na novo delovno dolžnost v republiškem sekretariatu, je izredno komunikativen človek, ki si je v kratkem času po prihodu v Ribnico nabral veliko znanec in prijateljev. Mnogo »ribniškega« se ga je v letih službovanja pri nas prišlo in kaj hitro je postal pristni Ribničan. Verjame, da je iz Ribnice odhajal s težkim srcem, čeprav si je želel oditi. Sicer pa naša dolina ni tako daleč od Ljubljane, da se ne bi mogli dovolj pogosto videti.

Slavko Majerič je zrasel iz ribniškega kolektiva delavcev milice. Razmere, kraje in ljudi dovolj dobro pozna, da se mu ne bo težko dovolj hitro »vključiti« v okolje in delo. Dejal je, da želi pri svojem delu kar najmanj težav in problemov, predvsem pa, da pričakuje uspešno sodelovanje tako z občani kot z vsemi organi in organizacijami, ki imajo na skrbi red in varnost. Skupaj, je dejal, bomo delavci milice, drugi uradni organi in predvsem z delovnimi ljudmi in občani v delovnih kolektivih in krajevnih skupnosti storili vse, da bo naše okolje varno in prijetno.

očjih z osebnimi dohodki v gospodarstvu. Rast sredstev za osebne dohodke v teh organizacijah in skupnostih se bo usklajevala z rastjo sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu ustrezne družbenopolitične skupnosti v letu 1986.

V organizacijah združenega dela, ki pridobivajo dohodek tudi prek samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje po načelu svobodne menjave dela, bodo sredstva za osebne dohodke odvisna od uresničevanja njihovih planskih nalog, povečevanja produktivnosti dela, racionalnosti poslovanja ter obsega ustvarjenega dohodka. Osebnih dohodki se bodo v teh organizacijah združenega dela v letu 1986 usklajevali z rastjo sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu ustrezne družbenopolitične skupnosti.

Organizacije združenega dela bodo svoje planske akte uskladile z usmeritvami razporejanja dohodka do konca februarja 1986.

Izvršni sveti skupščin občin bodo spremljali uresničevanje teh usmeritev na podlagi stališč skupnih komisij podpisnikov samoupravnih sporazumov dejavnosti, podatkov organizacij združenega dela in Službe družbenega knjigovodstva. V ugotovljenih odstopanjih od začrtanih razmerij v planskih aktih organizacij združenega dela bodo obvestili skupščine in jim predlagali aktivnosti za uresničitev teh usmeritev ter ukrepe, če je organizacija združenega dela z razporejanjem dohodka oškodovala družbene interese.

Stanje v občini

Iz podatkov, ki jih je posredovala Služba družbenega knjigovodstva po periodičnih obračunih za prvo tromesečje letos ter na podlagi poročil delovnih organizacij Izvršni svet ugotavlja, da delovne organizacije v letu 1986 ne razporejajo dohodka skladno z doseženo uspešnostjo oziroma učinkovitostjo gospodarjenja. Tako so ob 53% rasti dohodka porasla sredstva za čiste osebne dohodke in skupno porabo delavcev za 105% sredstva za akumulacijo so v izpadu za 25%, obveznosti za skupno in splošno porabo iz dohodka in OD pa so porasla za 123%.

Na pobudo republiškega Izvršnega sveta je Izvršni svet občine skupaj z občinskim odborom Medobčinske gospodarske zbornice in v sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom ter Družbenim pravobranilcem samoupravljanja ob koncu maja sprožil aktivnosti za čim večjo odpravo teh neskladnosti. Na sestanku s poslovodnimi organi so le ti podali dejanske razmere in pogoje ustvarjanja dohodka ter opozorili na potrebo po spreminjanju družbenoekonomskih odnosov v ustvarjanju in ne le v razporejanju dohodka. Deformacije pri razporejanju dohodka niso bistvene le pri osebnih dohodkih, pač pa tudi pri razporejanju sredstev za skupno in splošno porabo, kar je pripisati nestabilizacijski politiki na tem področju. Pri ocenjevanju primernosti razporejanja dohodka v posamezni organizaciji je potrebno upoštevati večletne podatke o poslovanju in dejanske razmere v posamezni OZD, da bi s tem izključili kratkoročna nihanja in tako pravilno ovrednotili dolgoročno gibanje.

Kaj storiti?

Skladno z nalogami, ki so opredeljene v resoluciji, je Izvršni svet v zaključnih sestanku s poslovodnimi organi dal naslednje pobude:

1. takoj je potrebno uskladiti plane za leto 1986 glede razporejanja dohodka z resolucijskimi usmeritvami v vseh organizacijah, v kolikor to že ni bilo storjeno do konca februarja t.l.

v mesecu juniju je potrebno narediti podrobno analizo poslovanja in vzrokov odstopanja razporejanja dohodka in delitve osebnih dohodkov od resolucijskih usmeritev

3. z ugotovitvami, sprejetimi ukrepi in sklepi o uskladitvi razporejanja dohodka v letošnjem letu z resolucijskimi usmeritvami za leto 1986 in sicer do polletnega (oziroma 9-mesečnega) periodičnega obračuna je potrebno seznaniti delavce in obvestiti izvršni svet Skupščine občine do 15. julija 1986.

Obrazložitev v DO

Na te pobude so posamezne delovne organizacije, ki so pri razporejanju sredstev za osebne dohodke prehitvele rast dohodka, podale naslednje:

DONIT TOZD Pletilnica Sodražica navaja kot vzroke za nizko rast akumulacije in dohodka ter za njegovo neskladno delitev izredno visok porast porabljenih sredstev (indeks 295), visok porast obresti na kredite za obratna sredstva, premajhno in pozno povišanje cen, izvoz, ki predstavlja 21% fakturirane realizacije zaradi nizkih izvoznih cen in racionalnega tečaja dinarja ter povečanje neplačane realizacije. V TOZD-u so pristopili k ukrepom za izboljšanje stanja na področju pridobivanja celotnega prihodka, zmanjšanje zalog surovin in materialov kot tudi gotovih izdelkov, kar naj bi prispevalo k izboljšanju poslovnih rezultatov na raven načrtovanih v letošnjem letu. Tako bi dosegli tudi bistveno izboljšanje delitvenih razmerij do tričetrletnega obračunskega obdobja, popolno uskladitev pa do konca poslovnega leta 1986.

RIKO usklajuje razporejanje dohodka za osebne dohodke in skupno porabo na nivoju delovne organizacije in ne po posameznih TOZD. Delovna organizacija, ki sicer izkazuje nadpovprečne rezultate v primerjavi s panogo že večletno obdobje, je v prvem tromesečju letos v primerjavi z lanskim tromesečjem kršila nekatera določila resolucije v zvezi z razporejanjem dohodka za OD in skupno porabo, kajti na izpad dohodka so vplivali naslednji dejavniki:

- nezadostne kapacitete (težka strojna obdelava)

- premajhna zmogljivost ustreznih kapacitet kooperantov — težave pri nabavi reprovromaterialov, zlasti hidravlike in specialnih pločevin
- porast cen materiala od 50 — 100%

- izpad v izvozu, ki predstavlja 70% realizacije, je posledica fizičnega izpada proizvodnje zaradi prej omenjenih vzrokov ter izpada v dohodku zaradi podcenjenosti dolarja

- velika vlaganja v razvoj novih izdelkov, katerih finančni efekti bodo realizirani šele v naslednjih letih.

Seveda pa je potrebno pri ocenjevanju upoštevati dolgoročno gibanje, kajti tromesečje lahko vsebuje tako sezonske vplive, ključna gibanja, začasne razporeditve nekaterih sredstev ipd.

Delovna organizacija načrtuje na podlagi že podpisanih pogodb ter na osnovi plana realizacije bistveno izboljšanje poslovnih rezultatov in delitvenih razmerij do konca leta. Ocena planirane letne realizacije temelji tudi na predpostavki, da se bodo tekom leta v veliki meri uredile tržne razmere vključno z realnim vrednotenjem dolarja.

INLES prav tako usklajuje gibanje sredstev za OD in skupno porabo na nivoju delovne organizacije. V lanskem letu je delovna organizacija razporejala sredstva za osebne dohodke skladno z določbami Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih pri razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v delovni organizaciji Inles Ribnica, ki je usklajen z določbami panožnega sporazuma, katerega udeleženka je tudi ta delovna organizacija. Za spremljanje panožnega sporazuma je imenovana komisija udeležencev panožnega sporazuma, katera tudi obvešča Izvršne svete občin o morebitnih kršitvah sporazuma. Iz zapisnika je razvidno, da je delovna

organizacija Inles razporejala sredstva za OD v skladu z določbami sporazuma.

Tudi v letošnjem letu upošteva Inles pri razporejanju sredstev za osebne dohodke določila panožnega sporazuma. Analizo o spoštovanju teh določil bo posredovala za to pristojna komisija. Delovna organizacija sicer izkazuje ob tromesečju hitrejšo rast sredstev za OD od rasti dohodka, v primerjavi s panogo pa višji dohodek na delavca, večji delež akumulacije v dohodku in nižji delež osebnih dohodkov v dohodku.

ITPP navaja kot glavni razlog za neusklajenost visok dvig cen reprovromateriala in energije v letošnjih prvih treh mesecih, kar je vplivalo na nižjo rast dohodka, po drugi strani pa je bila delovna organizacija primorana v porast osebnih dohodkov, ker so zaradi občutno nižjih osebnih dohodkov delavci odhajali v sorodne organizacije.

Delovna organizacija ugotavlja, da bo skušala doseči čim višji dohodek in se tako čim bolj približati resolucijskim določbam za razporejanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, čeprav obstaja bojazen, da popolne uskladitve ne bo možno realizirati. Zelo kritično pa ocenjujejo v delovni organizaciji ITPP gibanja prispevkov iz dohodka za skupno in splošno porabo, saj so le ta vsa iznad indeksa 200, medtem ko so sredstva za OD in skupno porabo v delovni organizaciji porasla za 10 indeksovni točk izpod 200.

EUROTRANS izdaja iz analize poslovanja naslednje ugotovitve:

- skrajno neugodna situacija je bila v januarju in februarju pri povratnih voznjah iz Zahodne Evrope v Jugoslavijo zaradi izpada uvoza reprovromateriala, zato je prišlo do 40% praznih kilometrov, ki niso ustvarjali dohodka, stroški pa so bili kot za polne kilometre

- na porast stroškov so vplivale podražitve kot so cestna taksa za 320% rezervni deli za 150 do 250%, povečanje zavarovalnih premij za 300% rast obrestne mere za kratkoročne kredite za preko 80% in povečanje dajatev za 120%

- povečanje cen svojih storitev je kljub prej navedenim podražitvam dobila odobreno šele 1. maja 1986

- dodatno težavo pri zagotavljanju likvidnosti je povzročil nov devizni zakon, po katerem dobiva DO dinarsko protivrednost deviz v roku 30 do 45 dni po že 60-dnevem roku plačil v tujini.

Iz programa aktivnosti za uskladitev rasti sredstev za OD v primerjavi z dohodkom izhaja, da bo z aktivnostjo, ki bo podvzeta tudi v smeri zmanjšanja praznih voženj do največ 18% ter drugimi ukrepi in pogoji poslovanja razmerje delitve dohodka izboljšano že ob polletju, do uskladitve pa naj bi prišlo ob 9-ih mesecih.

KOMUNALA v svoji analizi ugotavlja, da je izpadel del dohodka zaradi nepravčasno potrjenih cen smetarine ter zaradi nerednega plačevanja ogrevanja koristnikov teh uslug. Po predvidevanjih delovne organizacije bo to sanirano že do 30. 6. 1986, tako da tudi ne bo odstopanj pri delitvi dohodka za osebne dohodke.

TOZD-a s področja gospodarstva tudi izkazuje hitrejšo rast sredstev za OD od rasti dohodka, vendar pa poteka usklajevanje v okviru delovne organizacije v Kočevju, zato bomo o tem obveščeni s strani IS SO Kočevje.

Na področju negospodarstva v letošnjem letu ne ugotavljamo odstopanj pri razporejanju sredstev za OD, saj so sredstva za OD v obdobju januar—marec letos porasla v primerjavi z lanskim v dejavnostih izven gospodarstva za 25,7% v gospodarstvu pa za 52,8%. To je tudi rast, katero je IS SO Ribnica z ugotovitvenim sklepom posredoval organizacijam in skupnostim v negospodarstvu, istočasno pa je ocenil, da bo rast sredstev za OD v primerjavi z lanskim do junija za 63%. Seveda pa te zgornje stopnje rasti še ne dovoljujejo organizacijam, ki nimajo razpoložljivih sredstev za poračun, da zato lahko zaidejo v izgubo.

Naši na kongresu

Izbrali smo prave ljudi

Občinsko organizacijo ZK so na 10. kongresu ZKS zastopali štirje delegati. Nada Blatnik je zastopala upokojene in borce. V svoji razpravi je opozorila na pomen vključevanja borcev v stabilizacijska prizadevanja in pomen idejnega dela med mladimi.

Rado Sever iz ITPP je zastopal našo industrijo in v svoji kongresni skupini edini določeno govoril o medrepubliškem sodelovanju na nivoju OZD. Požel je dolg aplav, kakršnih je bilo malo. Izvlečke njegovega prispevka pa si lahko tudi prečitete.

Janez Ravnikar, kmet kooperant iz Loškega potoka je spregovoril o problemih zasebnega kmetijstva (tudi ta povzetek objavljamo). Kritičen je bil tudi do organizacije samega kongresa. Upravičeno je bil deležen aplavzov že med samim govorom.

Referat Mateje Železnik iz Eurotransa se je odlikoval po jasnih, jedrnatih opredelitvah problemov na področju transporta. Žal je zmanjkalo časa in sta obe naši delegatki svoje prispevke oddali v pisni obliki.

Na koncu lahko ugotovimo, da so naši delegati opravili svoje delo zares dobro. Za prispevke Ribniččanov se je na 10. kongresu ZKS vedelo in o njih se je govorilo in pisalo.

Vloga delegatov pa jim ostaja še naprej. V tem smislu so vsebine svojih prispevkov in vtise že predstavili starešinam ribniškega garnizona in na zboru komunistov v Loškem potoku.

V Domu JLA je bilo pri prvih veliko zanimanje, Loškopotočani pa se, sodeč po udeležbi, s tem ne morejo pohvaliti.

M. NOSAN

Rado Sever: Medrepubliške integracije

Delegat Rado Sever, sicer delavec v ribniškem ITPP, je na kongresu v Ljubljani, spregovoril o dveh primerih medrepubliškega sodelovanja iz naše občine, o Inlesu in Riku. Med drugim je dejal, da se naše delovne organizacije, predvsem Inles in Riko, vedno bolj poslužujejo kooperacijskih odnosov, torej trajnejših in tesnejših oblik poslovnega sodelovanja. Pri tem so naše organizacije praviloma nosilec posla ter zagotavljajo tudi delo in tehnologijo. Ti kooperantski odnosi, ki so se razvili iz navadnih kupoprodajnih odnosov, se v določeni fazi razvijejo v tesnejše in višje oblike poslovnega sodelovanja, tudi v integracije.

Potem je podrobneje opisal razvoj do vključitve TOZD Javor Jušiči v delovno organizacijo Inles Ribnica v letu 1972. Pri tem se ugotavlja, da republiške meje kljub nekaterim različnim predpisom ne predstavljajo nikakršnih ovir za uspešno poslovno sodelovanje.

Na podoben način je prišlo letos do vključitve TOZD Mašinstvo iz Teslića (BiH) v delovno organizacijo Riko Ribnica. Poprejšnje sodelovanje Rika z DO Borjo oz. Mašinstvom se je odvijalo od leta 1978, zadnjih pet let po posebnem samoupravnem sporazumu, po katerem je Riko vlagal precejšnja sredstva v razvoj tozda, še bolj pa

mu je pomagal s tehnologijo oz. organiziranjem dela. Lansko leto je Mašinstvo že 60% svojih kapacitet namenjal Riku. Logična posledica takega razvoja je bila odcepitev od matične delovne organizacije (lesni kombinat) in priključitev ribniškemu Riku. Danes se ugotavlja, da je bila priključitev ekonomsko povsem na mestu. Tudi v tem primeru ugotavljamo, da republiške meje niso za dobro sodelovanje in krepitev medsebojnih gospodarskih stikov nobena ovira, včasih celo spodbuda. Prišlo je celo do konkretnijših stikov na občinskih ravneh.

Janez Ravnikar:

Tudi kmetje smo pripravljene nositi breme, vendar ne vsega

Ena redkih razprav na 10. kongresu ZK Slovenije, ki je bila pozdravljena in sprejeta s spontanim ploskanjem, je bila razprava našega delegata Janeza Ravnikarja, kmeta iz Loškega potoka. Nekaj misli iz njegovega prispevka:

Kmetijstvo je vedno doživljalo tako zvana suha leta, ki so se pojavljala po določenem času in so trajala različno dolgo. Tudi sedaj smo v takšnem stanju, le s to razliko, da je to suho obdobje daljše in težje in mu lahko rečemo kar krizno obdobje. Imelo bo brez dvoma daljnosežne posledice, tudi v prihodnje in to tem izrazitejši,

kolikor dalj bomo odlagali z rešitvijo vseh problemov.

Proizvodne razmere pri nas omogočajo le živinorejsko proizvodnjo (mleko, meso, plemensko živino) in o kakršnemkoli prestrukturiranju, ki je danes v besedah tako moderno (in tudi lahko), pri nas ni mogoče razmišljati. Prav živinoreja pa je znotraj kmetijstva v največjih težavah. Verjetno to proizvodnjo najbolj daje dispariteta cen, o čemer govorimo že vrsto let, ne da bi videli izhod. Zadnje čase vedno manjšega in težjega. Pri vsem tem ne gre le za velik cenovni razkorak, temveč tudi za dejstvo, da se vsi materiali za potrebe kmetijstva dražijo večkrat letno z visokimi odstotki, cene živinorejskih proizvodov pa se dvigajo letno samo enkrat ali največ dvakrat in še to za manjši odstotek.

Tudi kmetijci se zavedamo, da postaja hrana že draga, kar ustvarja tudi socialne razlike, toda prprosta ekonomika pove, da visoki stroški vzhodnih surovin ne zagotavljajo cenene proizvodnje. Res je tudi, da podražitve najhitreje občutimo pri živilih, vendar pa molčimo oz. nočemo priznati, da je tudi vse ostalo predrago. Vse prevečkrat nas skrbi standard delavcev, skoraj nikoli pa standard kmetov — proizvajalcev osnovnih življenjskih dobrin (ki so tudi delavci!), brez katerih si ne moremo predstavljati tudi ostale proizvodnje.

Sprašujem se, ali kmet s svojim povprečnim deseturnim delavnikom, v sezoni celo daljšim v tovarni pod milim nebom, odvisen od vseh vremenskih vplivov, ne zasluži toliko spoštovanja in toliko skrbi kot delavec, za čigar standard se tako bojimo? Kdaj bo že kmet poklic in ne socialna kategorija?

Vemo, da ni izhod samo v višjih cenah, temveč tudi v boljšem delu, v ureditvi zemljišč, v združevanju — komasaciji prerazdroljenih zemljišč in raznih melioracijah,

Vse preveč je tudi očitkov, da je v kmetijstvu premajhna produktivnost. Mislim, da to ne more veljati za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo. V naši občini je še 7% kmetijskega prebivalstva, od tega jih živi izključno od kmetijstva in gozdarstva 158 oz. od 860 tržnih proizvajalcev jih je še 158 takšnih, ki so kmečko pokojninsko in invalidsko zavarovani. Od teh se jih letno upokoji 15, torej dopolnijo starost 65 let. Ker pomlajevanja kmečkih vrst ni, si lahko predstavljamo, kakšna bo ta številka leta

10. KONGRES ZKS

Zveza
komunistov
Slovenije

1990, ko se izteče srednjeročno obdobje in plan, ki je grajen na tako stari delovni sili, kateri očitamo nizko produktivnost.

Omenil bi še intervencijske sklade. Namen teh je večanje kmetijske proizvodnje, vendar je žal tako, da jo že ohranjajo ne več, ker to niso več stimulacije. V sedanjih cenovnih razmerah in inflaciji že ne. V zvezi s stimulacijami je bolj spodbujana potrošnja kot proizvodnja. V zadnjem času je bilo veliko govora o regresih za umetna gnojila. Žal bodo regrese dobile prej tovarne umetnih gnojil za pokrivanje njihovih izgub in ne kmetje proizvajalci.

Tudi kmetje se zavedamo, da smo vsi skupaj v resnih gospodarskih težavah in smo zato pripravljene sprejeti določena bremena pri izhodu iz krize nase. Vendar morajo biti ta bremena v sorazmerju z ostalimi panogami in ostalimi strukturami prebivalstva...

Vsi štirje delegati na 10. kongresu ZKS iz Ribnice so po kongresu strnili svoja opažanja in vtise s kongresa v kratke beležke. Žal zaradi pomanjkanja prostora teh njihovih misli ne moremo objaviti. Iz vseh izhaja predvsem ponos, da so sodelovali na tako pomembnem zboru slovenskih komunistov, da so lahko s svojimi prebranimi ali oddanimi razpravami prispevali k oblikovanju kongresnih dokumentov in stališč. Čutili je tudi spoznanje, da smo na tem kongresu spregovorili resnično kritično, brez dlake na jeziku in v želji, da bi skupno našli izhod iz trenutnih gospodarskih in tudi družbenih zadreg. Seveda pa bo vse prizadevanje okrog kongresov brez haska, če dogovorjenega v najkrajšem času in v vseh okoljih ne bomo tudi uresničili.

Nada Blatnik

Mateja Železnik

Janez Ravnikar

Rado Sever

Maja Češarek — dobitnica priznanja dr. Jožeta Potrča

Letošnje priznanje dr. Jožeta Potrča, ki jih podeljuje zdravstvena skupnost Slovenije dolgoletnim požrtvovalnim delavcem s področja zdravstva za prispevek pri razvoju zdravstvenega varstva in njegovega strokovnega dviga, je prejela tudi naša Maja Češarek.

Maja je rojena v Ribnici leta 1933. Po končani višji šoli za medicinske sestre se je izpopolnjevala na Fakulteti za organizacijske znanosti v Beogradu ter na podiplomskih tečajih z ožjih področij zdravstvene nege.

Maja Češarek je opravljala odgovorne naloge glavne sestre kirurškega in porodniškega oddelka bolnišnice v Slovenj Gradcu, otorinolaringološke klinike v Ljubljani, v Etiopiji ter na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. Pri opravljanju nalog je posvetila vse svoje znanje in sposobnosti organiziranju služb za zdravstveno nego in oskrbo bolnikov, posebno še na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. Z bogatimi delovnimi izkušnjami, Maja je zelo zavzetostjo in stalnim povezovanjem z onkološkimi centri v Jugoslaviji in v svetu je veliko prispevala k razvoju zdravstvene nege onkološkega bolnika in k povezovanju bolnišnice in zunanjebolnišnične zdravstvene nege ter oskrbe navedenih bolnikov.

Maja Češarek je organizirala tudi številne tečaje, seminarje in tako imenovane izobraževalne dneve s področja onkologije za medicinske sestre in druge zdravstvene delavce, sodelovala je kot predavatelj in mentor ter povezovala delo inštituta z zdravstvenimi šolami. Ves čas pa je bila družbenopolitično in društveno zelo aktivna.

Od leta 1985 dalje dela na Onkološkem inštitutu v Ljubljani kot svetovalec in organizator izobraževanja pripravnikov in zdravstvenih delavcev.

Majo prav vsi dobro poznamo, posebno pa bolniki, ki so se ali pa se zdravijo na Onkološkem inštitutu. Vsem tem bolnikom je druga mati, saj nemalokdaj ostane z njimi tudi izven delovnega časa. Tu je čutili njeno veliko ribniško srce in vso humanost do bolnika, posebej Ribničana.

Vsako leto je tudi nosilec izvedbe koncerta v Ribnici, ki jih skupno v korist Onkološkega inštituta pripravljata delovni organizaciji RIKO IN INLES.

Ob visokem, priznanju ji izrekamo čestitke tudi mi.

Uroš Bregar

Kje in po čem bomo letovali?

En sam dan bivanja na Jadranu bo letos stal okrog 5000.- din, kar pomeni, da lahko naša povprečna družina z enomesečno plačo ostane na morju tri do štiri dni.

Rešitev je vsekakor v delavskem — sindikalnem turizmu, ki ga naše delovne organizacije nudijo svojim delavcem. To pa lahko počnejo le večje in bolje organizirane, ki so si še pravočasno zagotovile svoje počitniške kapacitete. Kako pa naj vidijo Jadran delavci z manjšimi osebnimi dohodki, kjer sredine, v katerih združujejo svoje delo, nimajo nobenih svojih počitniških enot?

Po telefonu smo poklicali nekaj organizacij v naši občini in povprašali, kje in po čem bodo lahko letos letovali njihovi delavci.

Včasih je bila v Ribnici počitniška skupnost, po njeni ukinitvi pa vsaka organizacija rešuje počitniške kapacitete po svojih možnostih.

V razgovoru je bilo čutiti, da bi lahko vsaj proste kapacitete, v kolikor so, ponudili tistim, ki nimajo nobene možnosti za letovanje. Koordinator za prihodnjo sezono bi bil lahko občinski sindikalni svet. Na skupnem sestanku bi zbral delavce, ki delajo na tem področju, videlo bi se kdo ima proste kapacitete, pa tudi marsikatero izkušnjo bi lahko posredovali drug drugemu, saj povečini delajo to delavci ob svojem delu neprofesionalno.

Kaj ponujajo delovne organizacija

DONIT — SODRAŽICA Franc Tekavec: Temeljna organizacija združuje okrog 175 delavcev v sklopu delovne organizacije DONIT Medvode, s preko 2000 zaposlenimi. Naši delavci bodo letos lahko letovali od Selc, kjer imamo počitniške hišice in dve hiši v najemu, Maredi pri Novemgradu (dve počitniški hišici), Piranu (počitniška hiša), Cresu — Miholjašiča (apartmani) ter v počitniških prikolicah v avtokampih: Banjole, Lopar, Krk, Rab, Slatina na Cresu ter v Čateških Toplicah. Ljubitelji planin pa lahko dopust preživijo tudi v Gozdu Martuljku, kjer imamo svoj počitniški dom. Sobe so po 1.000.- din, prikolice za naše delavce pa po 1.500.- din, za zunanje pa 2.000.- din dnevno. Vsi delavci so bili razporejeni. Odpadel ni nihče, termini so 10-dnevni.

SUKNO JURJEVICA: Zaposlenih 100. Imajo počitniški dom v Novigradu, kjer je dnevni penzion 1.200.- za delavce Sukna, zakonci plačajo 1.600.- in otroci do 10 leta starosti 800.- din dnevno. Zelo ugodne cene, če računamo, da je vračunana tudi hrana. Imajo tudi dve prikolici na Krku, ki stanejo delavca, ki jo koristi, 1.000.- din dnevno.

ITPP RIBNICA — Dušan Bajde: 210 zaposlenih. Delovna organizacija ima tri svoje prikolice, v avtokampih Umagu, Moščenički Dragi in Rabcu. Termini so sedem in desetdnevni. Sedemdnevni najem prikolice zneso 10.000.- din, desetdnevni pa 14.000.- din. Vse zahteve po povpraševanju pa zadovoljimo.

BPT LOŠKI POTOK — Rus Maja: 55 zaposlenih. Bombažna predilnica in tkalnica Tržič ima v Poreču okrog 40 tri in štiriposteljnih počitniških hišic. Prehrano imamo organizirano v skupni jedilnici. Zaposleni plačajo dnevno 1.300.-, zakonci 2.000.- in otroci do 10 leta 850.- din dnevno za polni penzion. Za prikolico v Umagu in v topličah pa mora plačati naš delavec — 1020.— din dnevno. Termini so 7 in 14 dnevni.

EUROTRANS RIBNICA — Cvitkovič Anita: Zaposlenih 223 delavcev. Imamo tri svoje lastne prikolice, ki smo jih v letošnjem letu postavili v Umag, Rab in Rabac. Preko SOZD Integral, katerega člani smo, pa lahko letujemo v počitniškem domu v Fiesi. Cena prikolic v letošnji sezoni je 1200 din za velike in 900 din za male dnevno. Termini so 10 dnevni.

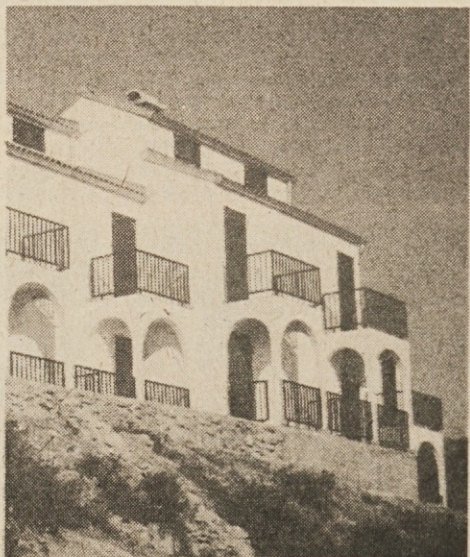
SATURNUS LOŠKI POTOK — Mišič Andreja: 51 zaposlenih. Naši delavci lahko letujejo v počitniških enotah naše delovne organizacije Saturnus. Počitniški dom v Velikem Lošnju, kjer imamo komplet penzion, zneso za štiri-člansko družino 8000 dnevno, prav tako v Kranjski gori. Prikolice v Lanterni in Plavi laguni pa 2100 din dnevno. Termini so 10 dnevni, zvrstijo pa se tudi vsi delavci.

PLETENINA — Žiža Stojakovič: 121 zaposlenih. Kapacitete koristimo od matične delovne organizacije Pletenine. Za enote v Kranjski gori, Veliki Planini in Novigradu, kjer je počitniški dom, plačajo delavci dnevno 600.- din. Vsaka enota ima svojo kuhinjo. Termini so 10-dnevni, zvrstijo pa se ne vsi naši delavci. Prednost imajo tisti, ki še niso koristili počitniških enot.

INLES RIBNICA: Inlesovi delavci bodo lahko letovali v dveh počitniških domovih in prikolicah. V Malem Lošnju stane za zunanje goste komplet penzion 4.000 din, za goste I. skupine 2.000 (mož ali žena zaposlenega na Inlesu), gosti II. skupine (ki imajo na družinskega člana 20.000 ali več OD na mesec) plačajo 15.000 din dnevno in za goste III. kategorije (ki imajo manj kot 20.000 din dohodka na družinskega člana na mesec) pa zneso 1.000 din dnevno. V Novigradu stane tujega gosta nočitev 1.000 din, I. skupino 600, II. skupino 450 in III. skupino 300 din dnevno. Počitniški prikolici sta v Maredi, tuji gosti pa plačajo za nočitev 2.500 din, gostje I. skupine 1.500 din, II. skupine 1.100 in III. skupine 760 din. Prehrana je možna v počitniškem domu Urban Novigrad. Termini so 10 dnevni.

RIKO RIBNICA: Nove počitniške enote v Malinski, kjer je v treh hišah 140 postelj, ali 37 garsonjer in 4 dvosobna stanovanja bodo stale delavce RIKA dnevno 500 din (garsonjera) in 1.000 (dvosobno stanovanje). Najeto dvosobno stanovanje v Červarju je 600 din dnevno, stanovanje v Bovcu 500 din, garsonjera v Miholjašiči na Cresu 300 din, dvosobno stanovanje pa 600 din dnevno. 11 prikolic, ki so razvrščene v avtokampih Lanterna, Lopar, Mareda, Rovinj pa stanejo Rikovega delavca 300 din dnevno. V letošnjem letu je bilo 400 prosilcev, vsi pa so bili razporejeni. Termini so 7 in 10 dnevni. Letos bo vozil tudi avtobus delovne organizacije v Malinsko.

Uroš Bregar

Počitniške enote v Miholjašiči na Cresu

Stanovanjska zadruga
RIKO

Nekaj navodil graditeljem

V tem prispevku bi radi opisali predvsem možnosti vstopa v Stanovanjsko zadrugo RIKO, ki se je s sprejemom dopolnitev statuta odprla za širši krog občanov. Povedano v nekaj stavkih so sedaj člani zadruge lahko občani občine Ribnica, ki gradijo stanovanjski objekt na območju občine. Možnost vključitve v zadrugo pa imajo tudi vsi delovni ljudje, ki združujejo delo in sredstva v DO na območju občine Ribnica, stanovanjski objekt pa gradijo na območju občine Kočevje in poštne številke Nova vas, Velike Lašče in Turjak. Pri tem bi ponovno poudarili, da je v organizaciji stanovanjske zadruge v skladu z Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu mogoče graditi le objekte za stanovanjske namene, ne pa tudi raznih pomožnih objektov (n. pr. drvarnice, garaže), gospodarskih poslopij in poslovnih prostorov. V skladu z zakonom je tudi nekaj izjem in interesi dobijo potrebne informacije na upravi zadruge. Ker se ravno na tem področju kaže največ nepravilnosti, opozarjamo vse zadržnike, da je potrebno za ves material, ki ni vgrajen v skladu z gradbenim dovoljenjem in načrtom, plačati prometni davek, ravno tako za ves material, ki je vgrajen v prej naštete objekte. Za material, ki pa je dobavljen preko stanovanjske zadruge in nato odtujen, pa zadržnik plača prometni davek s pripadajočimi veljavnimi obrestmi. Seveda vsakega kršilca zadržnih pravil čaka tudi izključitev iz zadruge.

Vpis v stanovanjsko zadrugo Riko

Interesenti za vpis v Stanovanjsko zadrugo Riko dobijo v upravi zadruge poseben obrazec z zahtevanimi podatki o članu in pristopno izjavo. Obe izpolnjeni tiskovini se tudi oddata v upravo

Kako do naročilnice?

Član zadruge, ki bi rad začel koristiti usluge zadruge, mora najprej v zadrugo dostaviti gradbeno dovoljenje, izvod potrjenega načrta za pridobitev gradbenega dovoljenja in izvleček materiala za gradbeni material, ki ga namerava

skladu z zadržnimi pravili, ki jih predpisujeta Statut zadruge in Samoupravni sporazum o ustanovitvi Stanovanjske zadruge Riko.

Po dosedanjih ugotovitvah pri delu zadruge so člani največ zainteresirani za dvig naročilnice, kar pa še zdaleč ni osnovni namen zadruge. Le-ta naj bi članu nudila tudi ostale usluge. Zaenkrat je v zadrugi mogoče dobiti prospekte tipskih projektov individualnih stanovanjskih objektov. Zadržnik, ki je pred odločitvijo o izbiri projekta, tako lahko na enem mestu dobi prospekti material večine slovenskih projektantskih organizacij, ki se ukvarjajo s projekti tipskih individualnih stanovanjskih objektov.

Nadaljnja faza dela zadruge je pridobitev stavbnega zemljišča za potrebe svojih članov. Pri tem bi omenili, da stanovanjska zadruga Riko že vse od ustanovitve čaka na določeno število zazidljivih zemljišč v okviru zazidalnega načrta Gornje Lepovče. Žal pa do uredništvne pridobitve zemljišč še ni prišlo, saj kljub večletnemu delu na tem projektu še do danes niso rešeni vsi problemi, ki so nastali pri izvedbi projekta. S tem pa se povečuje tudi cena izvedbe, bodoči kupci pa so v negotovem položaju tako glede obračanja svojega denarja, kakor tudi pričetka dela na svojem zemljišču. Menimo, da bi morali odgovorni za izvedbo tega projekta (predvsem SO Ribnica in sklad stavbnih zemljišč) napeti vse sile, da se čimprej rešijo problemi, ki še obstojajo pri omenjenem projektu (lokacijsko in gradbeno dovoljenje za pristopno cesto, odkup vseh potrebnih zemljišč, določitev cene za komunalno opremljanje zemljišča).

Stanovanjska zadruga Riko ima kot družbeno pravna oseba navezane stike z veleprodajnimi trgovinskimi organizacijami in je tako material za gradnjo možno nabaviti po dokaj ugodnih cenah.

Število članov stanovanjske zadruge Riko se je v kratkem času povzpelo na 350, od tega jih aktivno posluje preko zadruge 145, okrog 25 jih čaka na gradbeno parcelo, ostali pa nameravajo začeti z gradnjo ali adaptacijo v naslednjih letih.

Pri tem bi prosili, da se člani o možnosti dobave materiala preko veleprodaje pozanimajo v upravi zadruge. Omenimo samo možnost nabave nekaterih materialov (cement, opeka ipd), za katere se zbere več interesentov, tako da je količina večja in s tem se seveda cena še dodatno zniža. Naslednja ugodnost pa je še nakup materiala za izvedbo vodovodne in instalacije centralnega ogrevanja. Zadržniku je potreben spisek materiala in po kakih 14-dnevh ima veliko večino materiala pripravljenega za dvig in to na enem mestu, tako da odpade nepotrebno skakanje od trgovine do trgovine.

Gradbeno dovoljenje in potrdilo o priglasitvi del

Kot je bilo že omenjeno v prejšnjem poglavju, je potrebno za sklenitev pogodbe z zadrugo gradbeno dovoljenje in načrt objekta. To seveda velja za vse novogradnje, nadomestne gradnje in rekonstrukcije objektov. Pod rekonstrukcijo se šteje, če se objektu spremeni dotedanje vitalne konstrukcijske dele (stropne konstrukcije, zidovje ipd.) ali mu spremenimo funkcijo.

V kolikor pa zadržnik želi adaptirati oziroma vzdrževati obstoječi objekt (n. pr. zamenjava kritine, oken tlakov, fasade ipd.), mora za tovrstna dela pridobiti potrdilo o priglasitvi del. V tem dokumentu morajo biti predvidena dela natančno definirana, kajti preko zadruge je potem mogoče nabavljati samo predvideni material.

Za sklenitev pogodbe s stanovanjsko zadrugo Riko pa mora zadržnik dostaviti naslednjo dokumentacijo:

- potrdilo o priglasitvi del
- popis del s količinami (predračun).

To bi bilo zaenkrat o potrebnih dokumentaciji, kateri dokumenti pa so potrebni za pridobitev gradbenega dovoljenja ali potrdila o priglasitvi del in kakšna je pot do njih, pa bomo skušali pojasniti v eni prihodnjih številkih.

Adrej Rus

Vse interesente za pridobitev stavbnega zemljišča v območju zazidalnega načrta Gornje Lepovče obveščamo, da je še vedno možnost pridobitve zemljišča v organizaciji stanovanjske zadruge RIKO. Vse potrebne informacije dobite v upravi zadruge na tel. 861-611, int. 350.

zadruge. Vse vloge obravnava zadržni svet zadruge, ki je podobno kot delavski svet v DO najvišji organ upravljanja v zadrugi. Sklep zadržnega sveta o sprejetju ali zavrnitvi članstva v zadrugi dobi vsak interesent po pošti. V sklepu je navedena višina pristopnega deleža in žiro račun zadruge, na katerega interesent za vstop v zadrugo vplača pristopni delež. Pri tem naj opozorimo vse interesente, da zadruga vse finančne posle opravlja brezgotovinsko, torej je plačevanje pristopnega deleža in kasneje materiala mogoče le preko splošne položnice. Interesent za vključitev postane polnopravni član zadruge z dnem vplačila pristopnega deleža. Ob tem bi tudi navedli naslednje obvestilo, da se v skladu s sklepom skupščine Stanovanjske zadruge Riko višina pristopnega deleža s 1. 7. 1986 poveča na 10.000. — din in je v veljavi do konca leta 1986.

Vse zadržnike, ki kupujejo material z naročilnico zadruge, prosimo, da ob dvigu materiala podpišejo dobavnico materiala, ker se s tem dokumentom zagotavlja prevzem blaga količinsko in kvaliteto. Vse morebitne reklamacije na kvaliteto materiala pa je potrebno v trgovino sporočiti najkasneje v roku 8 dni po prejemu materiala

vgraditi v organizaciji stanovanjske zadruge. Za vodovodno, električno in instalacijo centralne kurjave se dostavi pred nabavo materiala komplet spisek potrebnega materiala za izvedbo posamezne vrste instalacij. Po dostavitvi omenjene dokumentacije zadržnik sklene s stanovanjsko zadrugo Riko pogodbo, s katero se urejajo medsebojni odnosi med obema pogodbenima strankama in premoženjsko pravna razmerja. S sklenitvijo pogodbe je zadržniku dana možnost koriščenja uslug zadruge v

Zadržnike tudi prosimo, da ob dvigu naročilnice s seboj prinesejo člansko izkaznico.

»Obena dežela ne mejstu ne gmajna ne mogo prez šul, prez šularjev inu prez vučenih ludi biti...«

Te Trubarjeve misli smo v naši občini koristno uporabili že večkrat, vedno tedaj, ko smo načrtovali katerega od petih dosedanjih referendumov za samoprispevek. Vsaj tri samoprispevke smo doslej porabili za urejanje šolskega prostora, za gradnjo naših hiš učenosti, za mlade rodove, za njihovo znanje, njihov razvoj, usposabljanje za življenje. Pa tudi v prihodnje se bo potrebno še večkrat spomniti preprostih a globokih Trubarjevih misli o pomenu znanja, saj je prav znanje danes opredeljeno kot najpomembnejši dejavnik hitrejšega družbenega razvoja.

Na začetku zapisano Trubarjevo misel so šolniki v Loškem potoku v le-

ta 400-letnice Trubarjeve smrti zapisali v uvod vabilu na nevsakdanjo proslavo, na praznovanje 200-letnice poučevanja v Loškem potoku. Proslava 200-letnice poučevanja v Loškem potoku ne bo izvedena v smislu klasičnih proslav, so zapisali še v vabilu. Ob prijetni glasbi in nastopih učencev so želeli spomniti na leta in prehojeno pot. Manjkala ni niti slavnostna torta ob 200. rojstnem dnevu. Res je bila, narejena v obliki šole in z dvesto svečami (tako so dejali, šteli nismo, sicer pa šolnikom lahko verjamemo na besedo!).

Povabili so nas v petek, 27. junija 1986 ob 19. uri. Pridružili naj bi se

njihovemu živzavu in se ob napovedani uri (ali malo prej) prismejali na igrišče pred šolo. Proslava je bila namreč na asfaltiranem igrišču pred šolo, program pa je trajal krepko čez tri ure. Solarji z znamenite potoške celodnevne šole so pokazali in prikazali vse svoje dejavnosti in sposobnosti.

In prismejali smo se na igrišče pred šolo v lepem, sončnem in (tedaj še) toplem večeru. Veliko nas je bilo, Potočanov in tudi iz doline ter iz drugih

krajev. Res, praznovanje ni bilo nič podobno proslavi, tako svojevrstno in polno najrazličnejših dejavnosti je bilo. Pač takšno, kakršna je zadnja leta tudi potoška celodnevna šola, v

kateri se gredo življenje, ne le samo pouk, kot je dejal njen vodja Boris Zupančič.

Učenci so recitali, peli, igrali, intervjuvali (celo novinarja Primca), prodajali svoj časopis Mi mladi ter izdelke njihove kuhinje, stregli s pivom, sokom, tortami, ledeno kavo in drugimi specialitetami, prejeli so nagrade za uspešno celoletno delo, pesali, prikazali svoje raznovrstno delo v različnih krožkih, se zahvalili svojim učiteljem in številnim mentorjem ter vsem, ki so doslej kakorkoli pomagali pri uveljavitvi celodnevne pouka na njihovi šoli. Prijeten večer, čeprav malce dolg, vendar nevsakdanji.

Posebna zanimivost je brošura Mi mladi, jubilejno glasilo, iz katere

Zgodovina šolstva v Loškem potoku

Šolstvo se je v Loškem potoku začelo razvijati šele v terezijanski dobi, se pravi, ko ni bilo več uravnano po verskih potrebah in težnjah, ampak po šolskih reformah cesarice Marije Terezije (1740—80), ko se je začelo poddržavljati v skladu s časovnim razvojem in njegovimi socialnimi potrebami.

Zasilni učitelji so bili tu že proti koncu 18. stoletja, na primer Simon Nosan (1786—99) s plačo 88 gl. ter 11 gl. iz normalno — šolskega sklada; dalje Josip Zadnik (1800—08), ki mu je leta 1807 ribniški dekan kot »provizoričnemu« učitelju prepovedal točiti vino v mežnarji.

Bolj znan je že učitelj Jakob Mikulič iz Travnika, ki je tu postal stalen že leta 1811, bil pohvaljen in vzoren, umrl leta 1833. Učil je v hišici na Taboru, kjer so kasneje postavili šolo. Tedaj je šola delovala pod patronatom ribniške graščine. Imel pa je Mikulič težave s plačilom.

Za kratko dobo štirih let so se vpleljale francoske šole, leta 1813, ko so Francozi odšli, pa so se spet pomečile. Učitelj Mikulič dobi tedaj spričevalo, da lahko poučuje tudi 19 deklic, vsak teden po dvakrat v kranjskem branju. Vseh šolo obiskujočih otrok je bilo tedaj 36.

Naslednik v učiteljevanju mu je bil Jože Lavrič, Matijčev iz Segove vasi (roj. 1799—1870), rezbar, glasbenik in prosvetitelj. Poučeval je v stari zgradbi, dokler je niso podrli in l. 1860 sezidali novo šolsko poslopje. Od leta 1860 mu pomaga učiti tudi sin France, ki je tudi zgradil. O Jožetu Lavriču pravi Ivan Vesel v orisu »Loški potok« (Novice 1861), da je »vrli Slovenec in da si jako prizadeva s šolarji. Ne uči samo obveznih predmetov, ampak tudi sadjerejo. Blizu šolskega poslopja je napravil lepo drevnico.«

Za Lavričem so učili še: Štefan Čampa (1868), Jože Jerom (1865), Josip Franke (1866), Anton Rejc (1862—65), Ignacij Božič (1870), Leopold Abram (1871), Janez Per (1872—74), Franc Sever (1875—83), nadučitelj, ki je začel pisati kroniko, vmes pa še Anton Kratochwill (1869), Jernej Kimovec (1883—87) in Franc Golmajer do leta 1892. Redna šola je

bila v Loškem potoku ustanovljena leta 1850. Leta 1901 je ta šola že štiri-, 1903 pet-, 1911 šest-, 1931 sedem- in 1935 osemrazredna. Trivialka iz leta 1851 je kmalu postala dvorazrednica. Prvo šolsko poslopje je bilo zidano leta 1860 na prostoru, kjer je prej stala farovška kolarnica na Tabru; leta 1901 novo šolsko poslopje na Hribu ob cesti; leta 1972 je s krajevnim samoprispevkom zgrajeno moderno šolsko poslopje napsproti prejšnjega.

Z Golmajerjem vzporedno je učila tudi Vita Zupančičeva (1887—90), potem Ivan Bantan (1893 do smrti leta 1895), potem pa Josip Sedlak (do leta 1908), Josip Polanc ter Gabrijel Grič (do leta 1909) in Ferdo Wigle do leta 1929.

Ko je leta 1911 postala šola šestrazredna, se je pouk odvijal v novem šolskem poslopiju, poleg tega pa sta bila še po dva razreda v občinski hiši in v stari šoli na Tabru. Največje število učencev je šola dosegla leta 1941, ko je imela 13 oddelkov in 13 učnih moči ter 532 všolanih otrok.

Med prvo svetovno vojno je vse delo nepretrgoma vodil Ferdo Wigle s samimi ženskimi učnimi močmi.

Leta 1938 se je pri zadnjih državno-ozbojnih volitvah učitelstvo odločilo za opozicijo. Posledice so bile hude. Upravitelj Franc Železnik je bil degradiran in premeščen.

Šola v času NOV

Pred napadom Nemčije na Jugoslavijo leta 1941 je bilo vseh 5 moških učnih moči vpoklicanih pod orožje, a so se po razsulu stare Jugoslavije vsi vrnili. V začetku maja 1941 je bil pouk za teden dni prekinjen, ker se je v glavnem šolskem poslopiju naselil štab italijanske divizije Ravenna, ki je štela preko 20.000 mož. Šolski pouk je bil

zaključen že 26. maja, zato učni uspehi niso bili zadovoljivi.

Šolsko leto 1941/42 se je začelo 4. oktobra. Komaj so se okupatorji malo vgnezdili, so že začeli razpredati svoje mreže. Kakor so skušali v letih 1981—41 na Primorskem najprej pridobiti mladino, tako so se tudi zdaj vrgli na šolstvo in učitelstvo. Učitelji so bili pozvani, naj se med učenci zavzemajo za pouk italijanskega jezika. Apelirali so na prostovoljce, češ da bodo italijanske učitelje poslali po zaključni prijavi učencev. Odziv je bil slab. Od 446 otrok se jih je prijavilo le 23. Tudi objubljenega italijanskega učitelja ni Loški potok nikoli videl.

V jeseni 1941 sta nastopila učitelja Pavle Šilovinac in Ferdo Skok, slednji je se z vso vneto lotil dela pri mladinskem pevskem zboru, ki je imel nekaj odlično uspešnih nastopov.

Maja 1942 je odšel k partizanom učitelj Skok, ki je februarja 1943 padel. Junija 1942 je odšel v partizane Ivan Vrtačnik, a je že 24. julija padel v Taborski steni nad Kolpo.

V času roške ofenzive so Italijani odvedli v gozd Mrtaloz učitelja Benedičiča in Šilovinca, prav tako šolskega upravitelja Čuka in njegovega gosta Ladislava Dorerja, ki je pribežal iz Krvavih peč. Vsi štiri so bili zaslišani in nato 30. julija 1942 ustreljeni v Mrtalozu na Poldetovi parceli. Tam so tudi pokopani.

Ivan Vrtačnik je v Loškem potoku učil in vzgajal 13 let, Ladislav Čuk 5 let, Janko Benedičič 4 leta, Pavle Šilovinac in Ferdo Skok pa po 1 leto. Z Vrtačnikom na čelu so bili vsi vestni in marljivi učitelji, predvsem pa pravi vzgojitelji slovenske mladine.

Od srede maja do konca julija 1942 je bil Loški potok osvobojeno ozemlje. Po nasvetu partizanov, ki so se v kraju stalno zadrževali, je bil pouk zaključen že 23. junija zaradi nevarnosti

bombardiranja.

Šolsko leto 1942/43 se je pričelo 3. novembra. Na šoli je bilo 7 učnih moči, otrok pa 473.

V aprilu 1943 sta bili odpeljani v internacijo učiteljici Angela Vrtačnik in Karolina Lušin.

Šolsko leto 1943/44 se je pričelo 1. oktobra 1943 po italijanski kapitulaciji. Pouk se je odvijal po smernicah, ki jih je dala Upravna komisija za osvobojeno ozemlje — odsek za narodno vzgojo in prosveto, ki je učiteljem poslala tudi dekrete o nastavitvi. 2. novembra pa je prišla nemška vojska in si v glavnem šolskem poslopiju uredila bolnišnico. 30. novembra je pogorelo staro šolsko poslopje na Tabru. Zažgali so ga partizani, da ne bi sovražnik vanj vselil svoje postojanke. Pouk se je nadaljeval 10. januarja 1944. Manjkalo je učitelstva, zato so imeli nekateri razredni pouk le na drugi dan. Prostore v občinski zgradbi je zasedla podoficirska šola 18. divizije NOV, v glavnem šolskem poslopiju pa je bil nastanjen propagandni odsek 18. divizije NOV.

Nevarnost pred bombardiranjem je šolo prisilila, da je ukazala poučevanje po vaseh. Tako so nastale v Malem logu, Šegovi vasi in na Hribu enorazrednice, v Retjah in Travniku pa dvorazrednici. Vse šole je vodila učiteljica Marijeta Lesarjeva, ki je tudi ves dan poučevala enorazrednico (68 otrok) na Hribu.

Ob koncu šolskega leta so učenci dobili nova spričevala, ki so veljala na osvobojenem in po NOV in PO Slovenije kontroliranem ozemlju.

Šolsko leto 1944/45 se je pričelo 1. oktobra večinoma po vaseh kot prejšnje leto. Učiteljic je ostalo le 6, otrok pa je bilo 431. Pouk zaradi nemirov ni bil reden, v kraj so večkrat vpadali domobranci iz Ribnice in četniki iz Čabra.

Po osvoboditvi, maja 1945, se je vrnila v Loški potok Angela Vrtačnik in prevzela upraviteljske posle. Pouk se je takoj po osvoboditvi le s 4 učiteljicami odvijal v glavnem šolskem poslopiju na Hribu. Od skoraj 500 vpisanih otrok tik pred drugo svetovno vojno

pozoren bralec zve marsikaj zanimivega in doslej neznanega o šolstvu v Loškem potoku, tej svojevrstni deželici na meji Dolenjske proti Notranjski, ki je stoletja dolgo dajala predvsem pridne gozdne delavce, trdovratne, uporne, borbene in tudi prenekatero ime, ki se je z velikimi črkami zapisalo v slovensko zgodovino. Zvemo zgodovino poučevanja v teh krajih v vseh dvesto letih doslej, spoznamo imena 245 učiteljev, ki so v dvesto letih vtepal učenost v glave mladim Potočanom (danes je v šoli zaposlenih skupno 29 delavcev), iz številnih zapisov šolarjev pa tudi njihove poglede na domači kraj, širše okolje, šolanje in svet, v katerem živimo.

Ne bo odveč, če ob koncu zapisa o praznovanju v Loškem potoku toplo čestitamo šolnikom, učencem in krajanom ob 200-letnici poučevanja v Loškem potoku. Vse priznanje zasluži šolski kolektiv za velike uspehe na izobraževalnem področju, pa tudi vsi tisti, ki so doslej kakorkoli pomagali, da je bilo to doseženo.

Šola pred mnogimi leti

»Kje so tisti lepi stari časi, ko še nismo poznali...« se včasih sliši iz ust starejših ljudi, ko mimo njih predrzo švigne kak motorist. Potem pa se hudujejo in jezijo nanj, češ da je neolikan in nevzgojen mulec, norec, divjak... Skratka takrat imajo toliko povedati, da besedam zlepa ne vidiš konca. Pa ne mislite, da je tako samo z motoristi. Kje pa! Podobno, če ne še huje je tudi s šolo.

Imam še živo staro mamo in teto. Kadar ju obiščem, se spustimo v dolge pogovore. Včasih beseda nanese tudi na šolo. Čeprav sta že v letih, se še živo spominjata nekaterih šolskih dogodkov. »Tisto si pa pozabila,« se dopolnjujeta. Jaz pa moram samo kimati in pritrjevati za glavo, kot da vse razumem. V resnici pa mi gre včasih tako govoričenje na živce in če ne poslušam zbrano, mi gre skozi eno uho noter, skozi drugo pa ven. Pri tem včasih nehote pomislim, kako sta še

staromodni in kako ne sledita razmeram današnjega časa. Kadar pa izstrelita kakšno smešno, se moram zadrževati, da ne bruhnem v smeh. Vem, misli si boste: »Ta nima spoštovanja do starejših ljudi.« Ne, ni res. Imam spoštovanje, vendar ga izkazuje na drugačen način. Globoko v srcu čutim, da jima dobro dene, če se nekomu izpovesta.

Bili so to revni časi, ko so vsi razcepani hodili okrog. Dečki so bili ognjeni v očetov suknjič, ki jim je segal do kolen, na glavi pa so imeli poveznjen klobuk. Deklice so nosile mamine jopice in rute. Čevljev niso imeli, zato so hodili bos. »Pa saj jih tudi nismo potrebovali,« se spet oglasi ena izmed njiju. »Noga se je sproti umila v rosi in bila je odporna na vse. Ne, ni bilo tako kot danes, ko te že vsak najmanjši kamenček zbode v noge, da poskočiš kot žaba in samo gledaš naokoli, ali te ni morda pičila kača.« Potem pa še doda: »Danes pa hočejo biti že tako majhne deklice,« in pokaže z roko, »dame, in si zato ubavajo mamine čevlje z visoko peto.«

Zjutraj jih ni iz sladkih in brezskrbnih sanj zbudila budilka ampak mama. Še pogostejši budilec je bil petelin, ki se je postavil na plot in tako zmoglavno zakikirikal, da res nisi mogel več spati. Preden so šli v šolo, so morali še marsikaj postoriti. Nanesti so mo-

gajiti krompir in zelenjavo. Velik prispevek k obnovi so dale vse delovne organizacije v Loškem potoku. K sodelovanju smo povabili tudi zunanje sodelavce. Danes poleg 16 učiteljev sodeluje v vzgojnoizobraževalnih programih tudi 15 zunanjih sodelavcev. Celotno vzgojnoizobraževalno delo smo preoblikovali glede na specifične in objektivne možnosti. Zelo aktivno je postalo tudi sodelovanje z Zavodom SR Slovenije za šolstvo in Pedagoškim inštitutom. Prišel se je pravi pedagoški preporod.

Uč. mojega šolstva

Pribežala mamja Breg - Grič v moji mladosti. Ulice so arhivirane in ometane, velike doline razvle. Kmeti, vse v redu in mir. Toda ob vsem dobrem je tudi nekaj slabega. Zemlja, ki je ob nekaterih od- nekaterih cestah in ma kapih, se porjavlja ma arhiv. Leta je le - ta umazano njavo. Poleg tega je na se še to razmerje da arhiv počasi poka (se lami), ker je (leto) bila omara, noče nista premalo utrjena. Ledenja so pa tudi obrambne moči ulice velike.

Ulice so doline tudi imena in hče hišne stankle. Imena ulic mi ne ugajajo, saj so na primer: Leta IV. Leta III. Imamo pa tudi pravi arkus s postjo. Na naposne mamje prihajajo maposna pisma. In potem... potem pravi maposnjane oplaha me dobi pisma, če v hče hiš, kamor je pismo prišlo, niso toliko postani, da ga odnesijo maposniku. Ledenja, nekaj bi pa morali, ko je pošlat se to.

Ampak vendar je lepo, ko greš skozi mamje po glavni ulici in vidiš razmetljivo avenijo Breg - Grič, kjer je življenje še meščano.

Umbro Arko, 8.Br. U.Š. Ribnica

rali drva, skočiti po vodo, nakrmiti živino in drugo. Šele ko so končali z vsemi odpravili, so se lahko opravili v šolo. Stopali so po zaprašenih makadamski cesti. Nekateri so bili precej oddaljeni od šole in so potrebovali več ur hoda, zato so večkrat zamudili pouk.

Učenci niso hodili v šolo s takimi torbicami kot danes. Dečki so imeli nahrbtnike, deklice pa so že imele preproste torbice, ki so jih same naredile iz ostankov blaga. Tudi učilnice so bile veliko drugačne od današnjih. Bile so majhne. Deklice so nosile mamine jopice in rute. Čevljev niso imeli, zato so hodili bos. »Pa saj jih tudi nismo potrebovali,« se spet oglasi ena izmed njiju. »Noga se je sproti umila v rosi in bila je odporna na vse. Ne, ni bilo tako kot danes, ko te že vsak najmanjši kamenček zbode v noge, da poskočiš kot žaba in samo gledaš naokoli, ali te ni morda pičila kača.« Potem pa še doda: »Danes pa hočejo biti že tako majhne deklice,« in pokaže z roko, »dame, in si zato ubavajo mamine čevlje z visoko peto.«

Zjutraj jih ni iz sladkih in brezskrbnih sanj zbudila budilka ampak mama. Še pogostejši budilec je bil petelin, ki se je postavil na plot in tako zmoglavno zakikirikal, da res nisi mogel več spati. Preden so šli v šolo, so morali še marsikaj postoriti. Nanesti so mo-

gajiti krompir in zelenjavo. Velik prispevek k obnovi so dale vse delovne organizacije v Loškem potoku. K sodelovanju smo povabili tudi zunanje sodelavce. Danes poleg 16 učiteljev sodeluje v vzgojnoizobraževalnih programih tudi 15 zunanjih sodelavcev. Celotno vzgojnoizobraževalno delo smo preoblikovali glede na specifične in objektivne možnosti. Zelo aktivno je postalo tudi sodelovanje z Zavodom SR Slovenije za šolstvo in Pedagoškim inštitutom. Prišel se je pravi pedagoški preporod.

Alenka Bambič

12. srečanje pevskih zborov v Dolenji vasi

Mladi pevci iz osnovne šole Dolenja vas vedno začno srečanje pevskih zborov s pozdravno pesmijo. Tako tudi letos, na jubilejnem koncertu pevskega zbora Lončar pa so zadnji s pesmijo *Sem deklica mlada*, vesela čestitali pevcem ob 35-letnici njihovega prepevanja. Zbor letos vodi učiteljica Marija Kos.

Nonet ROG iz Željna pri Kočevju (vodi ga Kristina Terkovnik) dokazuje, da pesem ne pozna starostnih razlik. »Dekleta« v lepih narodnih nošah družijo velika ljubezen do petja.

Prič se je v Dolenji vasi predstavil deklški nonet iz Sodražice, ki si je nadel ime *Lipa*. Zbor vodi Mojca Henigman.

*Ko se krog nas najhujši mrak je storil,
nekdo je luč prižgal in spregovoril:*

*»Cekinasta se kaplja plemenita
ponuja nam prav do robu nalita,
za hip zdaj pozabimo, kaj nas muči,
kozarce dvignimo in proti luči
skoz nje pogledjmo;
zlat se dan nam svita!«*

Oton Župančič — Zdravica

Izpolnjujemo obljubo, ki smo jo dali lani 18. maja, da se bomo namreč čez leto dni ponovno srečali, ponovno zbrali, ponovno zapeli na tradicionalnem, že dvanajstem srečanju pevskih zborov tega dela naše dežele. Veliko let je minilo, kar smo skupaj ugotovili, da nas pesem družijo, povezuje in tudi zavezuje, ko smo ugotovili in spoznali našo skupno ljubezen

do domače pesmi in se ji zaobljubili, veliko let je že minilo, odkar smo ugotovili, da prava, lepa pesem, zapeta z občutjem in ljubeznijo, preganja iz srca jezo, sovraštvo, vsakršno hudobijo, ko razveseljuje misel in duha, ko plemeniti. Tej in taki pesmi smo prisegli večno zvestobo, ki je in mora biti več kot ljubezen do petja; je tradicija, navezanost na stoletno izročilo, v njej se pretakajo najzlahtnejši sokovi davnih prednikov in mnogih generacij. In taka pesem, oplemenitenata z najplemenitejšim v človeku, je in mora biti trajna, neuničljiva kot je neuničljivo vse dobro v človeku, v narodu, v človeštvu. Res je, da nas občasno prevzemajo novi, sodobnejši glasbeni prijem in poskusi, se pa le vedno znova vračamo k tistemu, kar je enkratno lepo, neponovljivo, trajno, vtakno v sleherni živec našega telesa, globoko človeško, k naši neponovljivi ljudski in umetni pesmi, zborovskemu prepevanju.

Današnji časi človekovim duhovnim vrednotam niso vedno najbolj naklonjeni. Vedno glasnejši hrup najrazličnejših strojev, motorjev in raket preglašča človekov srčni utrip, preglašča čudoviti zven lepote in pesmi v srcih, ga odriva in izničuje. Časi, ki pomenijo človekov nenehni boj za preživetje, nenehno pehanje posameznika in celotne družbe za boljše kosom kruha so tudi časi stalnega boja z inflacijo in stagnacijo za stabilizacijo. Vse to pa jemlje človeku čas za razvijanje globljih duhovnih vrednot. Pa tudi večinoma smo usmerjeni drugače, saj znamo drugače ceniti in nagraditi človekove dosežke, ki se merijo s stotinkami sekunde, centimetri, goli in koši kot pa prispevke v duhovno zakladnico skupnosti. Pa vendarle še prepevamo! Čedalje več ljudi je, ki čutijo globoko notranjo potrebo po petju in po drugih oblikah kulturnega ustvarjanja in poustvarjanja. To je dokaz, da stroj vsega človeškega v ljudeh še ni premagal in da se kljub vsemu vedno odločneje nagibamo k temeljitejši humanizaciji družbe, odnosov v njej, k humanizaciji proizvodnih procesov in dela v celoti.

Naše pevsko srečanje posvečamo jubileju iz bližnje preteklosti, 45-letnici vstaje naših narodov proti okupatorju, začetka našega boja za svobodo, enakopravnost, pravičnost. Naš boj in naša vstaja že pomenita korenine celotne poveljne jugoslo-

Pesem v naših srcih

vanske politike neuvrščanja in borbe za človeka vreden položaj vseh ljudi na svetu. Če pojemo temu jubileju, pojemo našo pesem tudi borbi za svobodo, svobodi sami in miru, ki bi ga radi končno pisali z veliko začetnico. Pojemo miru, prijateljstvu, sodelovanju, skupni graditvi in napredku, pojemo v obrambo človečnosti, v obrambo našega življenjskega prostora in okolja, pojemo danes, zajemajoč spoznanja in preteklosti za prihodnost.

»Čul sem, kako je zvenelo moje srce...« je zapeel pesnik Oton Župančič. Prislunhni smo vase, v lastne globine, svojemu srcu in gotovo bomo tam prav v globinah srca videli in slišali — pesem. Pesem budnico, pesem svitanico. Spustimo jo iz srca, naj privre kot žuboreč slap na dan in se z drugimi slapovi in potočki zlije v mogočen veletok prepevanja, ki se bo širilo na vse strani, iz srca do srca, do slehernega človeka v glasno zahtevo po pravici človeka vrednega življenja.

Rekli smo, da na naših srečanjih ne bomo tekmovali. Prav je tako. Najprej je tu pesem, zborovsko prepevanje vseh, ki to znajo in hočejo. Kar največ naj bi bilo takih, po vseh krajih našega območja. Letna srečanja naj le zberejo vse prepevajoče na skupen nastop, prijateljski klepet in izmenjavo izkušenj. Enajstkrat dóslej je bilo tako, tako je tudi dvanajstič, tako naj ostane tudi naprej. V pevske zборе so na široko odprte poti vsakomur, ki želi prepevati. Veliko je tudi drugih, ki bodo vedno znali prisluhniti pesmi, videti v njej pravo lepoto ter biti hvaležni za vsako pesem dobre volje.

Dvanajsto srečanje pevskih zborov iz občin Ribnica in Kočevje je naš tradicionalni pregled enoletnega dela pri ohranjanju in razvijanju pevske kulture. Za vsemi nami je težko leto, tudi če pustimo vse drugo v nemar in razmišljamo le o položaju pevstva in pevske kulture. Da smo se lahko zbrali nocoj v tako lepem številu, je bilo potrebno žrtvovati mnogo večernih ur napornega učenja novih pesmi in utrjevanja že osvojenih. Marsičemu so se morali pevci v tem času odpovedati, marsikateri droben osebni opravke je moral počakati, se umakniti pesmi, večerni vaji za nastop. To je veliko vredno in morda se pomena in vrednosti tega niti ne zavedamo. Neprecenljivo in nepoplačljivo je. V tem je tudi naše veliko bogastvo, bogastvo, ki je v ljudeh. Naša moč je bila vedno v ljudeh, v vsem tistem, kar nas združuje, zbližuje, krepi. Tako je bilo, tako je in tako naj tudi ostane!

V prihodnje, če se bomo še tako srečevali, naj bi bilo pevcev še več, še več zborov, še več ljubiteljev petja...

Na dvanajstem srečanju pevskih zborov so sodelovali pionirski zbor osnovne šole Dolenja vas, nonet Vitra iz Ribnice, kvartet Inles iz Ribnice, nonet Rog iz Kočevja, oktet Donit in Sodražice, nonet LIPA Iz Sodražice, Lončar iz Dolenje vasi, Potočan iz

Loškega potoka, moški zbor iz Sodražice, moški zbor iz Kočevja in mešani zbor iz Ribnice, peli pa so pod vodstvom pevovodij Marije Kos, Bernarde Kogovšek, Lojzeta Ozvalda, Marije Terkovnik, Toneta Lovrenčiča, Mojce Henigman, Toneta Petka, Jožeta Modica, Braneta Koširja in Petra Kluna. Sodelovala sta tudi tamburaški zbor iz Sodražice pod vodstvom Janeza Lesarja in ribniška godba na pihala, ki jo vodi Bojan Oražem.

Prislunhni smo svojemu srcu, slišali, kako zveni. Zveni v prijetnem ritmu pesmi, tiste pesmi, ki je pripadnike našega naroda vedno, tudi v najtežjih trenutkih krepila, spodbujala, jim vlivala moči. Tudi to je vedno bilo, je in naj v prihodnje tudi ostane. Še naprej naj naše srce zveni kot pesem in ta bo v nas ohranjala prepotrebno humanost.

Tekst: F. Grivec

Foto: M. Bregar

(Dalje na 12. in 13. strani)

Tamburaši iz Sodražice so že večkrat nastopili na pevskem srečanju v Dolenji vasi. Vodi jih Janez Lesar.

Zbor Potočan iz Loškega potoka vodi Jože Modic. V zboru je precej mladih pevcev.

Mešani zbor Gallus iz Ribnice vodi prof. Bernarda Kogovšek.

Nonet Vitra iz Ribnice (vodi B. Kogovšek) se je uveljavil tudi v širšem slovenskem kulturnem prostoru.

Letošnji jubilent, pevski zbor Lončar iz Dolenje vasi, ki deluje že 35 let. Zbor vodi Tone Petek.

Moški zbor iz Sodražice že nekaj let vodi inž. Brane Košir.

Dolenja vas v znamenju pesmi

V maju je Dolenja vas žajvela v znamenju pesmi in petja. Kar dve pomembni pevski prireditvi sta bili v tem mesecu v DC 16 in sicer tradicionalno dvanajsto srečanje pevskih zborov in jubilejni koncert domačega pevskega zbora in folklorne skupine.

Kar nekako navadili smo se že na pevška srečanja v Dolenji vasi, tako poslušalci oziroma obiskovalci kot člani pevskih zborov od Loškega potoka do Kočevja. Pevski zbori spomladanski nastop v Dolenji vasi že kar nekako vključujejo v svoje letne programe dela in če bi ta prireditev odpadla, bi nastala odčutna praznina v celostni podobi kulturnega delovanja v naši dolini.

V letu 1975 je kulturno društvo France Zbašnik iz Dolenje vasi, komaj dobro ustanovljeno, organiziralo v počastitev dneva OF konec aprila prvo srečanje pevskih zborov iz ribniške občine. Prireditve se je tedaj in še nekaj let kasneje imenovala pevsko modna revija, organizirana pa je bila v komaj dograjeni dvorani — družbenem centru DC 16. Potem so pevška srečanja postajala vedno bolj navada in doslej se jih je zvrstilo že kar dvanajst. Pevci pravijo, da mora tako ostati še naprej, obiskovalci prireditve pa s svojim dobrim obiskom to potrjujejo. In dokler bodo pevski zbori, dokler bo v ljudeh zanimanje, ljubezen do pesmi in petja, bodo tudi takšna srečanja.

Letošnje srečanje so popestrili sodraški tamburaši, prvič pa je sodelovala ribniška godba na pihala, ki je spremljala pri zaključnem nastopu združene pevske zore v zares veličastni pesmi.

Povedati je treba, da je že dvanajst let organizator tega pomembnega medobčinskega pevskega srečanja kulturno društvo F. Zbašnik Dolenja vas, ki pa seveda velike prireditve ne bi moglo uresničiti brez sicer skromnih a prepotrebni prispevkov številnih podpornikov — kulturne skupnosti, krajevne skupnosti, Inles Dolenja vas, Rika Ribnica, Evrotransa, ITPP, gozdarstva Jelenov žleb, Donita in Sukna, ki jim gre v imenu dveh stotnih nastopajočih pevcev vsa zahvala.

Srečanje pevskih zborov je bilo 17. maja, dva tedna kasneje, 31. maja zvečer, pa je bila v DC 16 že druga velika pevška prireditve — jubilejni koncert pevskega zbora Lončar ob 35-letnici in nastop domače folklorne skupine ob 10-letnici.

Obe skupini sta se na prireditve dolgo in zavzeto pripravljali. Pevski zbor Lončar je nastal pred petint-

ridesetimi letiina temeljih še starejšega moškega in mešanega zbora v Dolenji vasi. Pevska tradicija je v Lončarji resnično dolga, saj kje v naših krajih pa ni. Precej članov sedanjega zbora poje že vseh petintrideset let. Španov oče iz Prigorice je Zmagi Kumrovi nekoč pripovedoval, da so včasih redno peli ob sobotah zvečer ali ob nedeljah. Tako je povedal: »Ta prvu smo ne most' zepajl', od tam smo šli pol neprav, kjer je imu ta prvi punco. Od tam smo šli' pa neprav, de smo us'm spajl'. No, pol smo se pa rezšl' al pa ne sprajd' vasi zepajl' še eno ze slovu.« Petje nekoč je bilo domače, lepo ubrano, saj so peli po starem pravilu, kot ga je šaljivo povedal omenjeni Španov oče: »Ti puj neprav, jest buom počijez, ti pa bas. Ti pa mouč, če ne znaš!«

V petintridesetih letih so zbor Lončar vodili pevovodje Ivan Marinč, Tone Petek, Anton Petje, Andrej Petek in zdaj dve leti ponovno Tone Petek.

Prijetno presenečenje jubilejnega koncerta je bil takoj na začetku nastop mešanega zbora, s čimer so pevci pokazali zborove korenine, sedanji moški zbor izhaja namreč iz še starejšega mešanega zbora. Pevke, ki so nekoč pele v mešanem zboru, so se brez težav vključile v sedanji zbor, vsi skupaj pa so dokazali, da bi v Dolenji vasi prav lahko deloval tudi tak zbor. Samo malo volje bi bilo potrebne. Potrebne je tudi le nekaj volje za bolj množično vključevanje mladih v pevске vrste, saj mladih s posluhom in osnovnim pevskim znanjem v krajevni skupnosti niti ne manjka. Morda bo prav jubilejni pevski koncert spodbudil tudi razmišljanja v to smer in smemo že v bližnji prihodnosti pričakovati pomembnih sprememb in novosti.

V okviru pevskega koncerta je dostojno proslavila desetletnico tudi folklorna skupina. V desetih letih se je zvrstilo v skupini veliko plesalcev, saj je »fluktuacija« tu večja kot pri pevcih. Vabilu k sodelovanju na jubilejnem nastopu se je odzvalo tudi veliko »starejših« plesalcev, ki so obljubili sodelovanje tudi v prihodnje. Na tak način bi folklorna skupina štela do dvanajst parov, kolikor jih je nastopilo tokrat, to pa je že lepa skupina. Vseh deset let vodi folklorno skupino prizadevni Cveto Križ iz Kočevja.

Starejši pevci so prejeli družbena priznanja — zlate Gallusove značke ZKO Slovenije že pred desetimi leti. Tokrat so prejeli bronaste Gallusove značke pevci Pavel Dejak ml. (pet let), Tone Lesar (8), Janez Češarek (10), France Trdan ml. (11), Alojz Mohar (11), France Zajc (11), srebrno značko so prejeli Janez Merhar (18), Janez Kromar (18) in France Zbašnik (19), pevovodja Tone Petek pa za 25 let prepevanja in 22 let zborovstva zlato Gallusovo značko.

Prijeten je bil zaključek koncerta, ko so pevcem ob 35-letnici s pesmijo čestitali najmlajši pevci iz osnovne šole. Sem deklica mlada, vesela, so zapeli najmlajši pevci. Moški so jim odbasirali Slovenski smo fantje, otroški, mešani in moški zbor s plesalci, ki so se zavrteli v ritmu valčka, pa so na koncu zapeli Oj lepo je res na deželi. Tudi mnogo gledalcev jim je pritegnilo, saj je res tako...

Lojze Ozvald je vodja in pevec v kvartetu Inles iz Ribnice.

V širšem okolju se je s kvalitetnim petjem uveljavil tudi oktet Donit iz Sodražice, ki ga vodi in v njem poje Tone Lovrenčič.

Stalen gost na pevskih srečanjih v Dolenji vasi je tudi moški zbor Svoboda iz Kočevja, katerega vodi Peter Klun.

F. G.

omogočila več meglenih dni, komarjev, dvig talne vode, propad edinstvene vegetacije za pregrado...

Ob vsem tem se vprašamo, kje so vzroki tega nerazumnega početja? Najbrž to izhaja iz naše odtujenosti od narave, neosveščенosti, koristoljubja, sebičnosti... — se pravi iz nas samih. Naša ekološka in moralna zavest sta očitno še zelo v povojih, upajmo le, da ne bosta prišli na dan šele takrat, ko bo zadnje drevo izgubilo svoje zelenje. Težko si predstavljamo, kako bi bilo pri srcu sprehoda željnemu Ribničanu, ko bi odšel po kamniti stezi na Sv. Ano in si ogledoval sivo Ribniško dolino vso preprejeno z ravnimi odvodnimi kanali, razrite gole grebene, kjer bi ob zavijanju vetrov še videl tu pa tam kak suh štrclj — ostanek nekoč zelene preproge bujnega rastlinja, ki se je imenovala gozd. Najbrž ne bi več prosil svete Ane za otroke, temveč bi molil za to, da jih ne bi imel.

Takrat se bo do sigurno našla sredstva za sanacijo, toda če bo prišlo že tako daleč, bo prepozno. Zato je treba danes gledati dolgoročno in v ta na-

men razvijati z okoljem usklajeno gospodarstvo ter ekološko zavest.

Razjasniti si moramo stanje našega okolja in sicer s tem, da ugotovimo naslednje stvari:

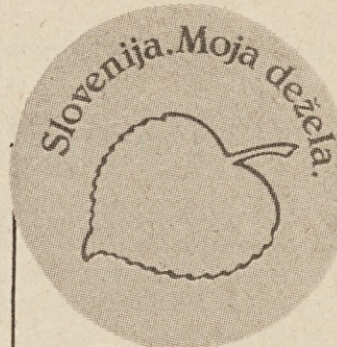
- število in vrsta onesnaževalcev ter stopnja onesnaženosti, ki jo povzročajo
- analiza kakovosti voda
- stopnja onesnaženosti zraka

— katere rastlinske in živalske vrste so pri nas in kakšna je njihova ogroženost?

Če to poznamo, bomo lahko pravilno izbrali najustreznejše ukrepe, ki bodo pogoj za naše zdravje in z okoljem usklajen gospodarski razvoj ter obstoj nasploh.

Perušek Mirko

Turizem smo mi vsi

Krepko smo že zakoračili v poletje, čeprav je še koledarska pomlad. Prvo pomladansko cvetje se je že osulo, drugo izginjava in vse bolj cveto poletne cvetlice. Kako lepo je pogledati okoli sebe, po vrtovih, zelenicah in parkih, če so lepo urejeni. In za tako urejenost niti ni potrebno veliko. Predvsem veliko dobre volje in zavesti, da se kultura ljudi kaže tudi po urejenosti okolja. Vse bolj se zavedamo, da je od nas vseh odvisna urejenost kraja in da vsi prispevamo k temu, da je kraj lep, prijazen, vabljiv. Tako se vse več ljudi ustavlja v prijetnem kraju. Seveda pa mora biti urejeno tudi gostinstvo, trgovina in še niz drugih dejavnosti, ki prispevajo k dobremu počutju ljudi. Ob tem pa spet nastaja problem, kje bodo ljudje, ki jim je Ribnica všeč, ali pa tisti, ki kakorkoli poslovno ostajajo v Ribnici, prenočevali. Naše hotelske storitve so nične, verjetno pa bi se našlo kaj privatnih sob, tako kot jih je mogoče dobiti v vsakem malo večjem kraju, pa marsikje tudi na kmetijah (kmečki turizem). Istočasno pa je oddajanje sob majhen dodaten vir dohodka, ki je v tam času še kako dobrodošel. Včasih je bilo v Ribnici veliko takih sob.

Urejenost kraja se je povečala tudi s postavitvijo kontejnerjev. Vendar pa smo spet ljudje tisti, ki ne znamo skrbeti za red okoli njih. Ponekod je okoli njih urejeno, marsikje je pa tako, da je človeka že od daleč sram. Temu se reče nemarnost in nekultura.

Potrudimo se vsi skupaj, da bo naš kraj čim lepši, saj nas kar redno presenečajo različne ekipe, ki ocenjujejo naš kraj.

Tudi turistično društvo Ribnica se je odločilo, da bo za nagrado organiziralo poučni izlet vsem tistim občanom, ki bodo svojo okoličino res lepo uredili. Želimo gledati na cvetoča okna in balkone, ne pa na skladišča, vrt bo lep in urejen že, če bomo pokosili travo. Potrudimo se, da se nas bo na izletu dobilo čim več.

Turistično društvo
Ribnica

Čuvajmo naše vode

Ribniška družina Ribnica gospodari s športno ribolovnimi vodami Bistrica, Ribnica in Rašica ter z drugimi pritoki, ki pa so prvenstveno namenjeni za repulacijo športnih voda. Te vode so varstveno gojitvene in so bistvenega pomena pri gospodarjenju ribiške družine. V takšnem naravnem okolju so pri nas predvsem ribe: potnoga postrv, lipan, ščuka, od rakov pa

jelševca in košček. Za obstoj tega vodnega življenja pa je nujno, da so vode popolnoma čiste in da obstajajo naravni pogoji za njihovo razmnoževanje in preživetje.

V zadnjih nekaj letih pa se je naravno ravnovesje pričelo podirati, predvsem zaradi posegov človeka. Tu je šteti predvsem onesnaževanje voda

z naftnimi derivati, sintetičnimi tkanimi in vlakni, smolami, barvami in laki ter gnojnicami. Za takšna onesnaženja so krive posamezne delovne organizacije in ustanove, katere pa nimajo pri svojem obratovanju z odpadkami filtrov in drugih čistilnih jaskov in naprav. Neodgovoren odnos do voda imajo tudi posamezniki, ki v vode spuščajo gnojnice, stresajo smeti in ostale odpadke. Pri poginih zaradi onesnaženja je prišlo do večje materialne škode. S tem je bila oškodovana ribiška družina Ribnica, saj je v vodah prihajalo do masovnega pogina rib in njihove deformacije.

Drugi problem, ki pri tem bistveno vpliva na ravnovesje v naravnem okolju voda, so različni posegi v pritoke, kjer so izvršena čiščenja, razširitve in drugi objekti brez vednosti ribiške družine. Pri teh posegih je prav tako prišlo do množičnega uničenja rib in iker.

Kakšna neodgovornost človeka bistveno vpliva na ribji stalež, katerega je vsako leto manj. Zaradi tega moramo vsi skrbeti za ohranitev naravnega okolja, če se hočemo izogniti poginu celotnega vodnega živalstva pri nas. Poleg tega se moramo tudi vsi zavedati, da končno takšno onesnaženo vodo uživamo tudi mi sami. Zaradi tega ohranimo čisto okolje, v katerem živimo, kajti sicer bomo žrtve onesnaženosti tudi sami.

Vse komiteje za SLO in DS v KS in TOZD-ih, občane, ki se pri svojem delu srečujejo s problemi in posegi v naravno okolje ob ali v vodi (gradnje objektov, razširitve pritokov, čiščenje voda itd.) prosimo, da o posegu predhodno obveste ribiško družino Ribnica. To je nujno potrebno zaradi ohranitve čistega okolja in vsega vodnega življenja. To je tudi edini način, da ostane naše življenjsko okolje neokrnjeno.

Robert Somensary

"Obena dežela ne mestu ne zmagajne ne mozo prez šul, brez šularjev inn prez vučenh ljudi biti..."
Te Trubarjeve besede so začele v Loškem potoku roditi pred 200 leti. Za 200. rojstni dan bodo vsa srca naše hiše učenosti pela, recitirala, plesala, z najlepšimi željami upihnila sveče na torti...
Pridružite se našemu življavu in se v petek, 27. junija 1986 ob 10. uri prisemjte na špiščke pred šolo. Kakemo vas!

Mladinsko Rešeto

Šolski zvonci so za dva meseca utihnili, pomiril se je sicer neustavljivi vsakodnevni šolski živ-žav. Ocene so zaključene, spričevala razdeljena, znani smo zmagovalci in poraženci, to je tisti, ki bodo ponavljali razred ali (kjer je to v navadi) popravljali ocene.

Ob zaključku šolskega leta so na naših šolah izdali tudi šolska glasila z najboljšimi spisi. Tako je pred nami obsežna Krošnja, glasilo pionirskega odreda Anton Majnik na osnovni šoli v Ribnici. Dovolj zanimivih sestavkov je v njej, tu in tam smo si katerega sposodili ali pa izbrali iz številnih prispevkov, ki so jih iz šol poslali našemu uredništvu. Na osnovni šoli v Sodražici so izdali Odmeve iz naše doline, na šoli dr. Anton Debeljak v Loškem potoku pa ob visokem šolskem jubileju 200-letnici poučevanja glasilo Mi mladi.

V jesenskih številkah bomo še pobrskali po glasilih mladih in v naši stalni rubriki — Pionirsko (mladinsko) Rešeto objavili še kaj zanimivega izpod peres naših šolarjev. V tej številki se nam je nabralo kar za dve časopisni strani prispevkov šolarjev.

Delo v sekciji šolske zadruga

Sreda, jutranje samostojno učenje. Kdaj bo minil pouk? Po uri slovenščine, ki se konča ob 11.15, smo že imeli šolsko zadrugo. Jaz sem med tem časom v banki. Z menoj pa delajo še: Ivanka, Tatjana in Marija.

Najprej gremo v zbornico po ključe. Saj pridni varčevalci nestrpno čakajo pred vrati. Ko vrata odklenemo, se vsuje notri polno otrok. Preden začnemo z delom, moramo posneti program v računalnik, da potem lahko varčevalca vpišemo oz. natičkamo v računalnik. Kadar pa imamo z njim kakšne komplikacije, pokličemo enega od učencev tehničnega servisa. Tako se včasih priprave dolgo zavlečejo. Končno le pričnevo z delom. Jaz vpišujem v kartončke, Ivanka je za računalnikom, Marija vpišuje v dnevnik, Tatjana pa sprejema denar in vpišuje v knjižice. Tovarišica Marica je naša mentorica, pa ka-

dar je veliko učencev, za vplačila kosil namesti Marto iz 8. razreda. Ko je čas za kosilo, zaklenem vrata in vse odhitimo v jedilnico. Ko se vrnemo, posnamemo program iz računalnika na kaseto in pričnevo sortirati in šteti denar. Medtem pa tovarišica odnese dnevnik računovodkinji, da sešteje vsoto denarja. Kadar vse seštejemo, prekontroliramo, če se vsota z dnevnika ujema z našo. Včasih se zgodi, da se ne ujema in potem moramo sešteti vse znova. Tako moramo ostati dlje kot drugi. Tisti, ki že prej končajo, gredo k pevskemu zboru, me pa smo seveda opravičene.

Po končanem delu zaklenemo in tovarišica odnese denar v krajevno banko.

Dušanika Slavec, 6. razred
OŠ dr. Anton Debeljak
Loški potok

Občinsko tekmovanje iz matematike

19. aprila 1986 je bilo občinsko tekmovanje iz matematike v Loškem potoku. Tekmovalci iz Ribnice smo se zbrali ob pol osmih pred šolo, kjer smo se zrinili v star avtobus. V Sodražici smo pobrali še tekmovalce iz njihove šole. Notri so šli počasi, voznik je bil že neučakan ali pa še zaspan, tako da je vrata zaprl prehitro in se je zadnji zagodzil med njimi. Vendar pa se je dobro končalo. Ob pol devetih približno smo prišli. Pred šolo ni bilo nikogar. Nato nas je sprejel neki tovariš, po mojem je bil ravnatelj. Postregli so nam z jabolki, tako da smo eno uro in pol grizljali jabolka in brali navodila, ki jih je vsak dobil na ličnem kosu papirja. Ob desetih se je začelo tekmovanje. Dobili smo še čaj, ki ga ni nihče pil, razen mene. Morda so vsi trepetali pred nalogami, in še pomislili niso nanj, toda ko jih je zažejalo, je bil leden. Naloge so bile zame srednjega razreda, ne lahke ne težke. Kako se je zdelo drugim, ne vem.

Ob dvanajstih smo končali. Nato smo še precej časa čakali na razglasitev rezultatov. Ta čas smo prebili z malico, ogledovanjem šole, ki je napravila name dober vtis, in kratkočasenjem z računalniki, na katere so neusmiljeno udrihali potoški računalniški navdušenci. Pozneje pa so se jim pridružili še naši, tako da se je na škatlo obesilo po pet »manjakov«. Uboge črne škatle so se mi zasmilile. Še marsikaj bodo morale pretrpeti.

Končno je prišla razglasitev. Z njo smo bili v glavnem zadovoljni, saj ni bilo presenečenj. Jaz sem bil z vsem zadovoljen, tudi s svojim uspehom.

S tekmovanja sem odšel z dobrimi vtisi. Še bi rad tekmoval v Loškem potoku.

Darko Jankovič, 7. a
Osnovna šola Dr. France Prešeren
Ribnica

Šola kot gledališče

Res, šola je kot gledališče. Od zunaj se ti zdi, kot da vstopaš v veliko dvorano Cankarjevega doma. V tem takoimenovanem Cankarjevem domu je veliko mučilnic, še več pa mučiteljev.

Začetek predstave vedno naznani zvonec s himno »Le vkup, le vkup uboga gmajna!«. To je nam vsem dobro znana uvertura. Poklapani vstopamo v mučilnico.

Nestrpno pričakujemo prvo dejanje. Srčki nam prenehajo biti, ko namesto Verdijeve opere Aida gledamo in poslušamo samostojno arijo I. Kot začarani stojimo pred njim in občudujemo njegov bariton. Oboževalke vzkipijo, oboževalci pa ga obstreljujejo z očmi, da se na koncu revež ves prestreljen splazi z odra. Še bolj poklapani pa smo mi in naša zvesta tovarišica, ki nas tolaži v dobrem in zlu. To je miss Redovalnica in je edino orožje naših tovarišev solistov v nenehnem boju z nami.

Potem se preselimo v drugo mučilnico, kjer pričakujemo koncert skupine Modern talking. Pa ti pridrvi v mučilnico solistka B. No, sedaj pa veš, kje si! Zelo higienska ženska, moram reči, vidi v kemijsko mučilnico, pa še v Ambrožičevo hišo včasih pogleda. Pri njej je bolje sedeti zadaj, če hočeš ohraniti celo hrbtenico. Navdušenih oboževalcev ni, radi pa poslušamo njen sopranček, ki ga spremlja solist s tamburico. Radi tudi gledamo njen stoječi kino in njene živali, iz katerih smo se razvili verjetno tudi mi. Vsaj tako nas uči.

Pri tretjem dejanju smo že vsi obupani in ne pričakujemo nobenega presenečenja. Na oder se pripelje z nevidnim BMW naša Sneguljčica (brez

princa, ki pride šele na koncu). Zasnajano gledamo v njen zali obrazek. Poje svojo arijo, ki jo zna že na pamet. Nežni sopranček se med nami kar porazgubi. Izvaja nekakšne akrobacije in nam vtepa v glavo neke može iz pamtiveka. Tako se konča tretje dejanje pri slovki. Potem je odmor.

Opero nadaljuje Arnold Schwarzeneger, takoimenovani Conrard. Na prizorišče pridrvi skupaj z vrati. Občinstvo jo burno pozdravi. To je namreč Arnoldica, ne Arnold. Skupaj z njo se sprehajamo po džungli števil in enačb. Njen levji glas, podoben Tarzanovemu, nikomur ne dovoljuje, da bi na sanjskih mislih odplaval kam daleč proč od števil in iz mučilnice. Četrto dejanje je hitro pri kraju. Škoda. Arnold se z vrati odpravi z odra.

Hitro, da ne zamudimo petega! V drugem nadstropju, v vedno isti mučilnici, živi naša Metka. To ni tista Metka iz pravljice. To je inšpektorica Meta iz Beverly hillsa. Vedno najprej v slovenščini odpoje tiralice na razne barabce, nakar v nemščini začne svojo vlogo. Poje z občutkom, poslušom in nežnostjo... Hvala bogu, tu je njen šef. Zdravimo dol, kajti nočemo zamuditi šestega dejanja. V njem nastopa Frakelj, ki ponazarja svojo vrnitev med stekleničke. Arnje ne odpoje do konca, ker vedno kroti občinstvo in svoje oboževalce.

Uspešen zaključek opere, ki doseže vrhunec in triumf. Predstava je končana. Polni vtisov, lepe glasbe in novih spoznanj se odpravimo domov.

Tako je vsak dan, vsak teden, vsak mesec, vsako leto. Le da bi bilo res.
Maja Grivec, 8. d
OŠ Ribnica

Iz prošlosti se rađa budućnost

Na času srpskohrvatskog jezika čitali smo pesmu »Jesenovac ili kako me posmatra jedan jasen«. O meni se probudio osećaj koji se razlikovao od svih dosadašnjih.

Bilo je to kao da sama gledam kako ljudi umiru u strašnim mukama, kao da čujem njihove uzdahe i zadnje vapaje pred smrt.

Zatim — tišina. Sloboda. Mir. Iz krvavih, sivih trupala svakog proleća izrastu nove trave, iz mokre zemlje na drveću lista novo lišće.

I pogledajte! Drveće, trave, kao da su ljudi koji su se digli sa zemlje da bi nam ispričali o svojim mukama pretrpljenim za slobodu. Jasno sam čula priče, razumela sam svaku reč i njeno značenje.

Naša prošlost je bila krvava i svi ljudi treba to da znaju. Jer, tek kad budu to razumeli, moći će ceniti našu slobodu i pravilno misliti o našoj budućnosti.

Ksenija Abramović, 6. a
OŠ Dr. France Prešeren,
Ribnica

Mladi in samoupravljanje

Že sama beseda samoupravljanje nam pove, da nekdo sam odloča.

Na naši šoli se še kar dobro razumemo. Zadovoljni smo z interesnimi dejavnostmi. Želeli bi še računalniški krožek, kar pa veliko stane. Učitelji so nam prijatelji. Že na začetku leta nas učiteljica seznanila z učnim programom. Ocene so pravične. Pokažejo nam, koliko smo se naučili. Vse probleme rešujemo na razrednih urah. Včasih pride med učenci do pretefov. S predsednikom razredne skupnosti smo zadovoljni. Tudi zabave imamo v šoli dovolj.

Zelo sem zadovoljna s celodnevno šolo, ker vse naloge naredimo že v šoli. Zdi se mi prav, da se že mladi učimo samoupravljanja in da že v šoli tudi res samoupravljamo.

Nataša Cvek
4. raz. COŠ Dolenja vas

Razstava domačih jedi

Že dolgo smo se pri gospodinjskem krožku pogovarjale, da bi pripravile razstavo domačih jedi. Končno smo se odločile, da bi bila razstava 8. marca. Toda nastopil je problem, kdo nas bo finansiral. A smo se znašle. Napisale smo prošnjo na delovne organizacije za milijonček. Čez nekaj časa je začel prihajati denar.

»Denar imamo in če bomo krepko poprijele za delo, bo razstava uspela,« je rekla tovarišica Popovičeva.

In res. V četrtek dopoldne smo nabavile vse potrebno za kuho in peko ter začele. Ko smo se umile in si nadele predpasnike, nam je tovarišica razdelila delo. V vsaki skupini smo bile po tri. Naša skupina je delala kmečki jabolčni zavitek. Na mizo smo si prinesle vse potrebne sestavine in zamesile testo. Dobro smo ga zgnetle, ga razdelile na dva dela in dale počivat. Medtem smo napravile nadev. Zmešale smo skuto, smetano, sladkor, drobtine, skratka same dobrote. Da smo lažje delale, nam je igral radio. Medtem ko smo ene kuhale in pekle,

so druge tiskale brošurico z recepti. V »Ribniški kuhinji«, tako se namreč brošura imenuje, smo zbrale vse recepte jedi, ki naj bi bile razstavljene.

Vzdušje je bilo veselo in z vso vneto smo delale. Šlo je proti koncu. Večina jedi, peciva in piškotov je bila že v posodah, pekla sta se samo šepetice in kruh. Posode s hrano smo zavile v celofan in jih zložile na mizo. Potem smo napisale plakate, ki so valili na razstavo, posvečeno dnevu žena.

V soboto zjutraj smo spet prišle v šolo, skuhale še nekaj jedi in vse skupaj odnesle v Dom JLA. Tam smo jih lepo razvrstile po mizah in k vsakemu krožniku oz. skledi dale listek, kako se jed imenuje. Vse skupaj smo lepo aranžirale z ikebano, staro posodo in bučami.

Članice gospodinjskega krožka smo hvaležne vsem, ki so nam pomagali, da je razstava uspela.

Betka Hren, 8 b
OŠ Dr. France Prešeren
Ribnica

Tekmovanje iz materinščine

Na naši šoli dosti tekmuje. Eno izmed tekmovalj je tudi iz materinščine. Letos je bilo že deseto šolsko, hkrati pa tudi prvo občinsko. Na prejšnjih tekmovaljih ni bilo toliko tekmovalcev. 5. 3. letos pa so prišli učenci tudi iz Sodražice in Loškega potoka. Tekmovali smo učenci 7. in 8. razredov. Iz našega razreda nas je bilo pet, lansko leto pa smo tekmovali trije. Začelo se je ob 8.45. Tekmovalcem naše šole prvo uro ni bilo treba k pouku in smo lahko ponavljali slovnico. Ko smo se zbrali, je tov. Starčeva spregovorila nekaj pozdravnih besed. Nato smo reševali teste. Ker niso bili preveč zahtevni, smo jih predčasno rešili. Temu je sledila malica. »Domači« učenci smo malicali pri svojem razredu, goste pa smo pogostili s sendviči in čajem. Po malici smo se spet vrnili v razred, kjer je potekal drugi del našega tekmovalja. Takrat je tovarišica na tablo napisala štiri naslove za spis. Jaz sem si izbrala naslov Srečanje z junakom iz Zidarjeve knjige. Za izhodišče so bile Zidarjeve knjige: Pišem knjigo, Glavne osebe na potepu in Moja družina. Vse tri knjige so na vso moč duhovite.

S tekmovaljem smo zaključili ob 11.30. Tov. so nam rekly, da bomo rezultate zvedeli kasneje, in pripomnile, da smo pisali kar v redu. Na področno tekmovalje bo šlo pet najbolje uvrščenih učencev z občinskega tekmovalja. Tekmovalje mi je bilo zelo všeč, saj tako bolj spoznavam jezik svoje matere in tudi svoj.

Simona Kozina, 8. b
OŠ Dr. France Prešeren
Ribnica

Prvič v gledališču

Že teden dni sem nestrpna. Iz dneva v dan, iz ure v uro čakam, kdaj bo ta dan tu. Dan, ko bom šla prvič v življenju v gledališče.

Kot vse enkrat mine, tako je tudi ta neskončno dolgi teden. Danes grem, sem si rekla. Bila sem že vse popoldne pripravljena na odhod. Uro pred odhodom avtobusa sem že čakala na postaji. Končno je avtobus prišel. Sedli smo in se odpeljali proti Ljubljani. Ko smo odhajali, so luči že gorele. Kako je bilo lepo gledati skozi okno v svetleče se luči! Za mene je bilo enkratno. Mesta namreč še nisem videla ponoči.

V Ljubljano smo prišli uro pred predstavo. Čeprav je bilo še dovolj časa do začetka, smo počasi odšli k Mestnemu gledališču. Pred vhodnimi vrati je čakala množica ljudi. Vrata so se odprla in vstopili smo v garderobni prostor, kjer smo odložili plašče ter dobili številko. No, to v garderobi je bil šele začetek mojih presenečenj. Počasi smo šli proti stopnicam, ki so peljale navzgor. Prišli smo v prostor z več vhodi v gledališko dvorano. Jaz sem šla naprej in prišla v velikansko dvorano. Sedla sem na svoj sedež in občudovala vse okoli sebe. Naenkrat so se ugasnile luči, zavesa se je dvignila, predstava se je začela.

Benčina Marta, 8. razred
OŠ dr. Anton Debeljak,
Loški potok.

Ko smo vsi na bojni nogi

Domov pridem zbita za pet konj. Komaj slišno se oglasim:

»Hay.«

Moj foter takoj zagrmí nazaj:

»Dober dan, se reče!«

»No, dobro, živijo!«

Odgovori mi otrova tišina. V nos se pritihotapi vonj po groznih, smotanih, krvavih, pečenih in še marsikaj drugega — krvavicah. V kuhinji pretaknem vse lonce. V enem zelje, v drugem krompir in v pekaču krvavice. Oče me vprašljivo pogleda:

»Ali boš danes jedla krvavice?«

Čisto naravno mu odgovorim:

»Ja, kdaj sem jih pa že jedla? Kaj še vedno ni čisto normalno, da jih ne jem?«

Oče: »Ja, kaj boš pa potem jedla?«

Jaz si pa medtem že grejem mleko in mažem ogromen kos kruha z margarino in medom. Usedom se za mizo kot sultan in privlečem od nekod knjigo. Medtem je vse pripravljeno. Skupaj jem knjigo in moje zajtrkovalno kosilo.

Domov pride majkica. Komaj sede za mizo, že začne na vse moči jamrati:

»Joj, kako me boli križ, pa noga, vsako vretence čutim, pa srce mi ne dela prav...«

Tu že tudi prihaja moja ljuba sestra, skorajda že čisto prava zdravnica. Ona pride zmatrana le za tri konje, za razliko od mene.

Na mizi se že smejejo totalne nove krvavice. Foter že začne:

»A, so dobre krvavice, pa zelje, a?«

Vsi mu kimajo, da jim skoraj glave odpadejo.

Jaz nekaj časa še zdržim poleg teh presnetih krvavic, potem pa zbežim v svojo čudovito sobo. Vključim gramofon in dam ploščo svojega najljubšega pevca. Tedaj pa:

»Vlasta!« zakriči majkica.

Z ihto odprem vrata in grem pogledat, zakaj me tako antipatično kličejo.

Alenka pravi: »Pospravi mizo in skuhaj močno kavo.«

Odgovorim ji obupano: »Jawoll, Herr General.«

Zunaj zabrenči kot čebela jugo, nas slavni Američan. Čez nekaj trenutkov priropotata v stanovanje moj svak in Blaž.

»Lasta — pasta, Lasta — pasta!«

Odgovorim mu: »Blažon — flaškon, Blažon — flaškon.«

Tamal se že zapodi vame in hočeš nočeš se moram z njim preganjati, dokler kaj ne razbijeva. Tedaj je pa seveda na vrsti pravi vihar fotrovega rompompoma. Zaradi tega se jaz seveda razsrdim in razkurim, da začnem odgovarjati, na koncu pa grem v svojo sobo ter se pomirim ob knjigi. Kmalu pride za menoj Blaž: »Bom pri tebi čičal, Vlastika,« in se vrine k meni v naročje. Počasi rosi mrak na našo ljubo zemljo. Sivi oblaki začnejo puščati snežinke.

Spravim se iz svoje sobe, saj hočem in moram gledati »Din, Din, Dinastijo serijo mi najmilijo« in »Vihre vojne«. Pokukam v dnevno sobo, če se je ozračje kaj razelektrilo. Tu vidim, da foter gleda TV, majkica pa štrika. Ostalo moštvo je zgoraj. Pogreznem se v fotelj in pričnem tudi jaz štrikati. Čez nekaj časa sežem v besedo TV napovedovalcu:

»Mam, kako se to naštrika?«

Tedaj zagrmí iz drugega kota sobe borec za slovensko izražanje slovenskih besed:

»PLESTI se pravi!«

Ostanem tiho. Majkica pa hoče spraviti iz mene tisto vprašanje. Tišina zija iz mene.

Tedaj se začnejo priljubljene v naši farmi — Vihre vojne.

Foter začne zopet govoriti, kaj bo in kaj je ter kaj je bilo, ker — bral je to knjigo pred filmom. Jaz si mašim ušesa in v mislih obožujem lepega in priljubljenega igralca.

Ko je konec Dinastije, pogledam okrog sebe. Majkica spi na kavču in sanje lepe sanje. Oče pa nerga na račun Dinastije, ki se mu zdi bedasta in Aleksis, kako more biti tako hudobna.

Tako se konča eden takih dni, ko smo vsi na bojni nogi. Zakopljemo bojni tomahavk in si rečemo lahko noč.

Vlasta Nadler, 8. d
OŠ Dr. France Prešeren
Ribnica

Sprejem televizijskega programa

Občinska konferenca socialistične zveze Ribnica je dne 6. maja letos pismeno opozorila RTV Ljubljana na nerednosti in probleme pri sprejemu RTV programov v Ribniški dolini (pretvornik Ortnek), še posebej na pogoste izpade tega pretvornika. Konec maja smo v socialistični zvezi dobili pismeni odgovor RTV TOZD oddajniki in zveze in najboljše je, da oboje objavimo. Kaže, da se je že s samim pisanjem na RTV stanje nekaj izboljšalo. Sicer res vsako malo močnejše grmenje prekine delovanje pretvornika, izpadi pa niso več tako nerazumljivo dolgi kot poprej.

Veliko občanov občine Ribnica, predvsem iz tistih predelov, ki jih pokriva TV pretvornik Ortnek, se je zadnje čase pritožilo na občinsko konferenco SZDL ali pa na zborih v svojih krajevnih skupnostih v zvezi s sprejemanjem televizijskega programa.

Občani, ki sprejemajo TV program preko pretvornika Ortnek (1. in 2. program TV Ljubljana in TV Koper), so skrajno nezadovoljni. Zadnje mesece je sprejem vedno slabši oziroma pretvornik za posamezne programe ali najpogosteje za vse omenjene programe enostavno ne dela.

Pred leti smo v občini zbirali od TV naročnikov denar za ureditev pretvornika nad Ortnekom, kasneje za razširitev za 2. program in pred dobrim letom še za Koper. Velik del časa je krajanom onemogočeno spremljanje TV programov, kar vzbuja vedno večje nezadovoljstvo in ima že zdaj politične posledice. Ni nam znano, kako zadeva s TV pretvornikom deluje, sodimo pa, da mora biti tako urejena, da prenašanja programa ne zmoti vsak dež, oblačnost, sneg ali rahlo grmenje. In prav to, zgleđa, mo-

ti program oziroma delovanje pretvornika. TV naročniki že opozarjajo, da ne bodo plačali naročnine, saj za nekaj, česar ne dobijo, verjetno ni treba plačevati.

Prosimo vas, da nas pismeno obvestite, kako je s stvarjo in kdaj se bo izboljšala. Vprašanja v zvezi s TV pretvornikom Ortnek so občani posredovali tudi občinskemu glasilu, v katerem bi objavili tudi vaš odgovor.

Prosimo vas za razumevanje in temeljit odgovor, predvsem pa ureditev razmer pri posredovanju TV slike.

*Predsednik OK SZDL:
France Grivec s. r.*

Pojasnilo RTV Ljubljana o delovanju TV pretvornika Ortnek

V odgovoru na vaš dopis v zvezi s TV pretvornikom Ortnek bomo skušali čim bolj podrobno pojasniti, zakaj je prišlo do izpadov.

Ob vsakem obisku na TV pretvorniku napišemo poročilo, ki ga imamo v arhivu. Tako smo ugotovili za leto 1985, da smo obiskali pretvornik 9-krat. Od tega smo porabili dva dni za montažo pretvornika za KP program. Naj takoj tudi napišemo, da na tej aparaturi še ni bilo nobene okvare. Ostalih sedem obiskov smo opravili na podlagi pritožb gledalcev. Dne 15. 4. 1985 je bil izpad zaradi udara strele in na objektu ni bilo dveh faz iz omrežja. Na naših aparaturoh ni bilo škode, okvaro je odpravilo Elektro Kočevje. Ob obisku 13. 5. 1985 so vse aparature delale v redu. Dne 28. 5. 1985 smo ugotovili napako na oddajnem antenskem sistemu in jo odpravili. Dne 2. 10. 1985 smo zamenjali antenski kabel pri oddajnem sistemu. Edina napaka na pretvorniku za II. TV program je bila dne 30. 9. 1985, ker so zgoreli usmerniški stavki (tovarniška napaka) in smo jih zamenjali z novimi-močnejšimi.

V novembru je bil daljši izpad zaradi zleda, ko je bil poškodovan dovod el. energije. Dne 12. 11. in 19. 11. 1985 so ob obisku aparature delovale normalno. Vsi ostali izpadi v letu 1985 so bili verjetno zaradi izpadov el. energije, ker pa na nobenem od 150 pretvornikov nimamo rezervnega napajanja, smo v teh primerih odvisni le od el. distributorja.

V letu 1986 smo obiskali pretvornik 5-krat. Težave so bile samo s I. TV programom. Od tega je 9. 4. 86 tudi na aparaturi za 7. program zgorel usmerniški stavek. Ostali obiski so bili zato, da bi odkrili skrito napako, za-

radi katere je bilo več izpadov. Težava je bila v tem, da je bilo ob vsakem obisku vse normalno, zato je bilo nemogoče najti napako. Napako smo odkrili 6. 5. 1986. V času obiska je bila namreč nevihta in je izpadlo omrežje. Pri ponovnem vklopu omrežja se je napaka pojavila in smo jo lahko odpravili.

V času, ko je izpadal I. TV program, so gledalci res veliko klicali in se pritoževali, kar je seveda razumljivo. Res je pa tudi, da so bili podatki tako različni, da nismo mogli že na tej podlagi sklepati, kaj se v resnici dogaja.

RTV ima v krajih, kjer imamo pretvornike, pogodbene zastopnike, ki imajo ključ od hišice in naj bi po pogodbi opravljali redne preglede, opazovali delovanje in javljali okvare. Zastopnik za Ortnek je klical samo enkrat in to 6. 5. 1986, prejšnji dan je bil na pretvorniku, ni pa mogel povedati, kaj se točno dogaja. Če nam sporočijo za okvaro gledalci, mi preverimo podatke pri zastopniku in večkrat se zgodi, da zastopnik pravi, da je vse normalno. To včasih ni točno, zato lahko pride do zamude pri odpravi napak. Zastopnik naj bi tudi obveščal Elektro, če ugotovi, da je okvara na el. omrežju.

Upamo, da smo uspeli razložiti, kako imamo organizirano vzdrževanje in kakšne težave smo imeli. Gledalcem se opravičujemo, čeprav se zavedamo, da to ni vedno dovolj. Okvar žal ne moremo predvideti, trudimo pa se, da okvaro odpravimo že isti dan, ko zanjo zveemo.

Tovariški pozdrav!

*Odgovorni za področje:
Jože Vrhovšek, ing.
Direktor TOZD OZ:
Peter Mori, d. ing.*

Knjižnica zaprta

Poročali smo že, da je skupščina občine Ribnica spomladi letos sprejela sklep o postopni likvidaciji delavske univerze, zavoda, ki naj bi skrbel za izobraževanje odraslih, družbeno politično izobraževanje ipd. Delavska univerza se že leta dolgo otepa z nenehnimi likvidnostnimi težavami, pomanjkanjem denarja, nizkimi OD, pa tudi posebne učinkovitosti v njenem delu ni. V okviru DU je delovala tudi knjižnica, katero je financirala (s tem tudi del DU) kulturna skupnost.

Ker dosedanja terapija ni zalegla, skupščina občine ni videla drugega izhoda kot postopno likvidacijo zavoda. Delegati so ob sprejemanju takega sklepa opozorili, da se s stvarjo ne smemo prenegliti in da mora likvidacija DU potekati približno sočasno s ustanavljanjem novega zavoda za kulturo, telesnokulturo, izobraževalno ter socialno dejavnost. Ta zavod je res v ustanavljanju, vendar gre pri nas likvidacija pač hitreje od rok. V juniju je namreč likvidator delavsko univerzo dokončno likvidiral in ne obstaja več. Delavci so trenutno prijavljeni na skupnosti za zaposlovanje.

Ljudsko knjižnico je začasno prevzela kulturna skupnost, vendar je zaprta. Ne posluje, dokler ne bodo urejene kadrovske stvari. Razpisati je treba mesto knjižničarja in delovno

mesto tudi zasesti s primernim delavcem. Navesti želimo nekaj poglobljnih misli iz daljšega pisma ravnatelja Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) iz Ljubljane od 25. februarja letos, v katerem piše (na osnovi podatkov za leto 1984) o minimalnih pogojih za obstoj matične knjižnice. Videli bomo, da po oceni NUK nimamo nikakršnih pogojev za to, da bi naša knjižnica delovala kot matična občinska knjižnica:

Ljudska knjižnica Ribnica spada po statusu med nesamostojne knjižnice, ki so že v povprečju mnogo manj razvite kot knjižnice, ki so samostojne delovne organizacije.

Ljudska knjižnica Ribnica je edina splošnoizobraževalna knjižnica, ki še nima telefona in s tem tudi nobene povezave z okoljem. Knjižnične mreže nima razvite.

Knjižnica v Ribnici je odprta 40 ur na teden, kar je v skladu s standardom (10 sekund na prebivalca).

Knjižnica ima 150 m², kar je po standardu glede na prebivalce komaj 28%, po standardu glede na število knjig pa 75% potrebnega prostora. V primerjavi z ostalimi 60 knjižnicami

je ribniška po zadostnosti prostora na 51. mestu.

V knjižnici delata dva delavca, knjižničar in knjižničarski manipulant brez strokovnega izpita. Glede na število prebivalcev to pomeni, da je standard izpolnjen količinsko le 80%, po strukturi pa ne ustreza, ker bi morala imeti vsaka osrednja občinska knjižnica vodjo vsaj z višjo izobrazbo in ustreznim strokovnim izpitom.

Knjižnica ima 13.428 enot knjižničnega gradiva in s tem dosega 54% standarda (le še dve slovenski knjižnici sta v tem pogledu slabši). Letni prirast 545 knjig je najnižji v Sloveniji in predstavlja komaj 42% standarda. V najmanjši občinski SIK mora biti na razpolago vsaj 40 naslovov tekoče periodike letno, v Ribnici, ki sicer ni najmanjša, je bilo leta 1984 na razpolago 15 naslovov.

Knjižnica je imela v letu 1984 1440 članov, kar pomeni glede na prebivalce približno 50% pokrivanje standarda in 54. mesto med 60 knjižnicami, glede obiska in izposoje pa celo šele na 58. mestu med 60 knjižnicami. Knjižnica ima mnogo premajhno izposajo, saj se njeno gradivo obrne komaj 0,72 namesto dva do trikrat letno.

Podatkov o prihodkih in letu 1984 knjižnica ni navedla, izdatki na nabavo knjižničnega gradiva pa so

znašali 26.714,50 din, kar je najmanjši znesek namenjen za nabavo v slovenskih knjižnicah v letu 1984.

Tudi posebne oblike dela z bralci so slabo razvite, saj je imela knjižnica v letu 1984 le 2 razstavi in 1 literarni večer, kar je znatno pod povprečjem ostalih občinskih knjižnic.

Če te podatke na kratko povzamemo s kvalitativno oceno, lahko rečemo, da je Ljudska knjižnica Ribnica med najslabše razvitimi slovenskimi splošnoizobraževalnimi knjižnicami, zato je Strokovni svet za knjižničarstvo seveda ni mogel predlagati za matično, ampak je bil mnenja, naj se skuša ribniška knjižnica za te naloge povezati s kakšno drugo občinsko knjižnico. V kolikor nameravate v Ribnici ta problem rešiti samostojno, vaa moramo opozoriti, da bo to zaradi izredno slabe situacije, v kakršni je knjižnica, zahtevno in ne prav kratkotrajno delo. Za začetek bo treba najprej poskrbeti za dovolj in ustrezno izobražen kader, (najmanj dva do trije delavci), dovolj velike in primerno opremljene prostore in pospešeno povečanje knjižničnega gradiva. Ker knjižnica tudi v bodoče ne bo samostojna, pač pa bo verjetno delovala v okviru druge enovite delovne organizacije, kar strokovno ni najbolj ustrezno, bi bilo potrebno poskrbeti vsaj za to, da bo v tej delovni organizaciji knjižničarska dejavnost obravnavana kot prioriteta.

Kdaj delovne akcije drugače?

Letos smo precej razpravljali, kakšne in kako naj bi bile sestavljene mladinske delovne brigade. Govora je bilo o zmanjšanju delovnih akcij kot tudi polnoštevilitnosti brigad iz posameznih občin (prej 40, v bodoče 30). Kot vemo iz dosedanjih podatkov centra za mladinsko prostovoljno delo pri RK ZSMS, bodo letošnje MDA ostale še v starih formacijah.

Nerazumljivo je, kako da že letos ni prišlo do sprememb, ki so vsekakor potrebne, kajti vemo, da se večina mladih, predvsem študentov in dijakov, odloča za delo med počitnicami ter si s tem zagotavlja potreben denar za preživljanje počitnic, nenazadnje pa tudi za svoj nadaljnji študij. Precej mladih živi na kmetijah, kjer je prav v času počitnic največ dela in si zaradi tega ne morejo »privoščiti« odhoda na MDA. Iz analize struktur mladinskih delovnih brigad v Sloveniji je razvidno (tudi v Ribnici), da je večina udeležencev

na MDA iz neposredne proizvodnje. Kaj pa to pomeni, tudi vemo?! Izpad proizvodnje... Nenazadnje tudi nekaj samih mladinskih delovnih akcij je nepotrebnih. V pogovorih z brigadirji, udeleženci MDA 85, je bilo ugotovljeno, da bi bilo večino del bolje opravljati z delovnimi stroji kot pa s fizično silo ter bi bila ta dela hitreje opravljena, poleg tega pa bi prihranili precej denarja ter časa.

Torej v bodoče bo treba na področju MDA napraviti kvalitetnejše premike, če bomo hoteli še imeti mladinske delovne akcije v Sloveniji in Jugoslaviji, predvsem pa jim bo treba dati vsebino ter zanimivost, česar pa sedaj nimajo.

Na kratko še o MDB Fran Levstik, ki se bo v letošnjem letu udeležila MDA Brkini — 86 in sicer od 20. 7. do 9. 8. 1986. Denar, ki so ga dolžne prispevati delovne organizacije po SaS o MPD za obdobje 1986—1990 prihaja, česar za leta nazaj ne bi mogli reči. Vsekakor pohvala vsem delovnim organizacijam, ki so v letošnjem letu dokaj resno pristopile s sporazumu. Rožnato pa vsekakor ne bo pri nabiranju brigadirjev. Po dosedanjem izvršenem evidentiranju imamo na OK ZMSS Ribnica evidentiranih okoli 20 brigadirjev ter pričakujemo končno število okoli 30, saj ne moremo nobenega prisiliti, da se udeleži MDA, ker potem to ne bi

bilo več mladinsko prostovoljno delo. S takimi ali drugačnimi problemi se srečujejo skoraj vse občinske konference ZSMS v Sloveniji, kar je še nov dokaz, da bo treba na tem področju narediti dosti več kot do sedaj. V letošnjem letu bo MDB Fran Levstik nosila reklamni napis DO INLES Ribnica, ki je tako prispevala tudi svoj delež za dobro počutje brigadirjev na MDA Brkini — 86.

V kolikor se hočeš udeležiti letošnje MDA Brkini — 86, ki bo trajala od 20. 7. do 9. 8. 1986, izpolni ta vprašalnik in ga pošlji na naslov OK ZSMS Ribnica, Šeškova 14 ali se oglasi na tel. št. 861-274.

Ciril Andoljšek

Mladinski servis

Vse, ki jih zanima zaposlovanje preko mladinskega servisa, obveščamo, da bo enota Ribnica — Kočevje začela delovati s 1. 7. 1986 in sicer vsako sredo od 7. do 17. ure v pisarni OK ZSMS Ribnica, Šeškova 14. tel. št. 861-274.

Mladinski servis je bil ustanovljen lansko leto za posredovanje dela dijakom in študentom in pomeni specifičen način realizacije politike občinske konference ZSMS in njenih organov za ureničevanje potreb in interesov mladih v vzgojnoizobraževalnem procesu. Poslovni predmet mladinskega servisa je opravljanje raznih storitev in drobnih del — zaposlovanje šolajoče mladine, kulturna, izobraževalna in vzgojna dejavnost itd.

Kdor še ni včlanjen v mladinski servis, se lahko priključi ob naslednjih pogojih o včlanjanju:

Potrebna potrdila za potrditev članstva so:

1. Veljaven indeks za tekoče študijsko leto ali potrdilo o vpisu
2. Dve sliki formata 2 x 3 cm
3. Osebna izkaznica
4. Starost 15 let.

P. S.

Tuji študentje predložijo namesto osebne izkaznice potni list.

Ciril Andoljšek

Prijavnica za udeležbo na MDA Brkini — 86

1. Ime in priimek
2. Stalno bivališče
3. Rojen-a
4. Naslov TOZD, šole, fakult.
5. Ali pričakuješ težave glede odobritve udeležbe s strani OZD oziroma šole? DA NE

(ustrezno obkroži)

Brigadirski zdravo!

Dragi starši

Promet v naši občini nenehno narašča, zato je nevarnost na cesti vsak dan večja. Zdrav otrok je največje bogastvo vsake družine in hkrati družbene skupnosti, zato z vami delimo skrb za prometno varnost otrok.

Poletni meseci in dnevi, ko se začne šolske počitnice, so tik pred nami. Za vašega otroka sebo začel brezskrbni počitniški čas. Mladostna prešernost v igri lahko otroka v trenutku potisne iz prometnega zatišja v nevaren prometni vrtnec, da naredi usodno napako za vse življenje.

Za sodobni cestni promet so otroci potrebni vzgoje in znanja, ki mu ga ne more dati le šola, temveč tudi starši in okolica, v kateri živi. Zato bodimo otrokom zgled pravega ravnanja na cesti kot vozniki, kolesarji in pešci. Tega ne pozabimo tudi tedaj, ko se nam mudi na nujen opravke, na delo, ko peljemo družino na izlet ali na počitnice.

Pešci

Pogosto pozabljate, da vas bo voznik v mraku, megli, dežju ali ob sneženju zagledal pozneje ali celo prepozno, da bi lahko še varno ukrepal. Zato mu boste pomagali obvarovati lastno življenje tako, da boste zunaj naselja hodili vselej ob levem robu ceste, v desni žep pa si boste pripeli svetlobno odsevni obesek — kresničko, ki bo voznika opozorila, da ste na cesti in da mora temu ustrezno ukrepati.

Kolesarji

Za varno vožnjo sta pomembna predvsem tehnično urejeno kolo in previdna vožnja po predpisih.

Zato boste predpisani opremljeni (dve zavori, zvonček, luč za osvetljevanje ceste, rdeča luč in rdeč odsevnik na zadnjem delu kolesa, rumeni ali oranžni odsevnik na vsaki strani pedala) kolesa dodali še odsevnika med napere koles (nova kolesa, ki so proizvedena in vključena v promet po l. 1. 1984, jih morajo imeti) in bočni distančni loparček na zadnji del kolesa.

Za previdno in varno vožnjo pa je zlasti tudi pomembno:

- Da ne prevažate predmetov, ki zmanjšajo ravnotežje in preglednost,
- da upoštevate vsa cestno prometna pravila, predvsem ko spreminjate smer vožnje in se hkrati prepričate, če so tudi vozniki razumeli vašo namero,
- da prižgete luči ob vsaki zmanjšani vidljivosti (mrak, megla, noč),
- pazite na pešce, posebno na avtobusnih postajališčih.

Vozniki

Vzrokov za nezgodo ne iščite pri drugih udeležencih, marveč v lastnem, včasih malomarnem, večinoma pa objestnem in neodgovornem obnašanju na cesti.

— Vaš stalni spremljevalec v avtomobilu je varnostni pas. Če se boste z njim pripeli, bo ob pravilnem vzglavniku postal vaš varuh v prometu.

— Na cesti vas bo redkeje kaj presenetilo, če boste vozili s predpisano hitrostjo in tudi takšno, kot jo zahtevajo posebne prometne razmere (dež, sneg, poledica, megla, nevarni in nepregledni odseki ceste, križišča, pešci in kolesarji na vozišču).

— Alkohol je največji sovražnik varne vožnje. Zato boste pred vožnjo izbrali samo eno izmed obeh možnosti: ali varno vožnjo ali kozarec alkoholne pijače.

B. K.

Za REŠETO piše Urban

Sreča je...

Prava srječa je, denajmam hiše ne Mlak' u Ribnc', bi me še lohku rezlastil'. Zad'nč je bla cajla rajč ne občinsk' skupščin', ku so sprejemal' an nou odlok o prenehajn' lastninske pravice ne zemlišč'h u zazi-daln'm pecjerk' ne Mlak'. An' so bli zetu, drug' proti. Proti so bli tist' z Mlake, tadrug', ku najso dobru vajdl' zekaj grje, pa zetu, pa se najso muogl' zmaj'n't. Usi, k' bi jih tanov' odlok p'rzjedjau, mislijo, de jim buo občina uzjela zemljo, še tisto, k' hiša gor' stoji, pa najrajs. Samulastniki tiste zjamle ne buodo več, imajl' pa buodo pravico uporabe ze use cajte nepraj, kar imajo pa več zemlje, so rjakl', paje predvidena za nove hiše, jim buo pa odujana in pravičnu plačana, tist', k' buo gor hišo zidou, jo buo pa tuđ' poštanu plačou. Pa ze zdaj naj blu še n'č s tak'm odlokam, so ga uzjel' kukr osnut'k, pa se buomo še pol u jesjen' okul njaga krajgal'. Hecnu je pa blu, k' so an' drug' delegat' glih takrat spršašel', kdaj buodo u Lajpoučah nove gradbene parcele, de strašnu dost' l'di čakane place ze hište zidat, pa so jim občinarj' rjakl', de ne buo n'č, če ne buo tacka odloka. Rajs je srječa, de najmam hiše ne Mlak', b' se že zdaj muogu krajgat, muja b' me pa iz kuože dajla, k' n'č ne razume urbanizma. Pa tuđ' srječo imam, de sploh imam hišo, saj ke j' jo pa zidou, tuđi' če bi imu dnar, saj placu naj n'kjer nobenga.

Pa tuđ' srječo muoraš im't pr' na ne občin', če č'š dob't taprauga občinsk'ga moža, saj toku čudnu s'dijo po kanclijah. Županova soba je prazna, župan pa sedi u sob' izvršnika, izvršnik sedu u sob' gospodarsk'ga načelnika, gospodarsk'ga načelnik Šuobar pa še tam kjer praj, ku je biu navad'n referent. Tajnik občine je u kanclij' načelnika ze ljudsko obrambo, načelnik še zmeraj ne sis'h, šef od sisu paje še zmjerajne Inles'. Pol naj se člov'k pa znajde im in muora im't raj pravo srječo, de taprauga najde, de sploh koga najde, k'd'r ga nuca. Pa že toku dougo je od volitu, de smo najne kar pozabil'.

Vaš Urban

Borovčeva — šestdesetletnika

Nedavno sta praznovala šestdesetletnici življenja zakonca Borovac iz Ribnice, Radislav sredi aprila in Milena sredi maja. Vsak svojo šestdesetletnico seveda, ali, kakor smo se med čestitanjem pošalili, lepo okroglo stodvajsetletnico.

Zakonca Borovac pozna vsak Ribničan in še marsikdo iz širše ribniške okolice in iz slovenskega vzgojnega in

družbeno političnega prostora. Blizu štirideset let sta že Ribničana, Radislav iz Vojvodine, Milena izpod zelenega Pohorja, on sprva vojak, ona učiteljica, Radislav kasneje dolga leta finančno računovodski človek, Milena po letu 1965 ravnateljica ribniške osnovne šole, oba pa vedno z vsem srcem komunisti, družbeno politična delavca, vedno v službi ljudstva, te

dom, saj jo različne funkcije neprestano preganjajo. Zadnja štiri leta je bila podpredsednica skupščine občine in vodja ribniške delegacije v zboru občin skupščine SR Slovenije, je pa še članica predsedstva republiške konference socialistične zveze in še marsikaj.

Ko smo klepetali o času in letih, ki tako neusmiljeno beže v nepovrat, sem poskušal odkriti njun osnovni življenjski moto, tisto gibalo, ki ju je vedno usmerjalo skozi leta in desetletja življenja. Ja, verjetno je to delo, trdo delo, nesebičnost, navezanost na družbo, zvestoba širšim družbenim idealom, poštenje, pripravljenost storiti vedno tisto, kar ti narekuje dolžnost in kar okolje od tebe pričakuje in to storiti kar najbolje. To in tako poskušata oba Borovčeva po najboljših močeh početi tudi danes in tako bo tudi v prihodnje. Saj od njihju drugače in česa drugega tudi pričakovati ni moč. In v takem pričakovanju jima še enkrat iskreno čestitamo ob njuni posamični šestdesetletnici in skupni stodvajsetletnici z željo po dobrem zd ravljju, sreči in zadovoljstvu in še naprej aktivnem družbenem delu.

F. G.

naše skupnosti, pripravljena postoriti vse, kar družba od njihju zahteva. Radislav je zadnja leta kljub bolezni aktiven v zvezi komunistov, socialistični zvezi, zvezi borcev in v organizaciji ZRVS, kjer je sekretar, Milena pa kljub upokojitvi komaj še najde čas za

REŠETO

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica. Izhaja enkrat mesečno oziroma desetkrat letno v nakladi 4.000 izvodov. Ureja uredniški odbor v sestavi: France Grivec, odgovorni urednik, Stane Kromar, glavni urednik, Karel Oražem, Viktor Pogorelec, Ivan Petrič, Alojzija Zakrajšek, Janez Mihelič, France Lapajne, Stanko Rus, Janez Bambič, tehnični urednik: Uroš Bregar. — Uredništvo: OK SZDL Ribnica, 61310 Ribnica, Šeškova 14, telefon 861-274 ali 861-067. — Priprava za tisk: DIC — TOZD Grafika Novo mesto, Tisk: Tiskarna Novo mesto.

IZPOSOJENA KARIKATURA

Na mladih svet stoji

DUŠAN PETRIČIČ, Večernje novosti